

Die Twee = ♂+♀
Gods origineel handhaven

Die Twee = ♂ + ♀

Gods origineel handhaven

Ger de Koning

Uitgeverij: Het Zoeklicht

Webwinkel: www.zoeklicht.nl

Bestellingen: boekhandel@zoeklicht.nl

© 2017 Uitgeverij Het Zoeklicht, Doorn, NL.

ISBN: 978-90-6451-239-1 (Paperback)

Omslagontwerp: Jan Paul Spoor

Lay-out: Piet Versteeg

Niets uit deze uitgave mag – anders dan voor eigen gebruik – worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Uitgeverij Daniël of de auteur.

Voor gebruik van teksten uit de TELOS-vertaling is toestemming onder voorwaarde van de volgende duidelijke copyrightvermelding:

De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan het Nieuwe Testament in de TELOS-vertaling.

Alle rechten voorbehouden, Uitgeverij Jongbloed – Heerenveen.

Voor gebruik van teksten uit de HSV is toestemming onder voorwaarde van de volgende duidelijke copyrightvermelding:

De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010.

Alle rechten voorbehouden, © Stichting HSV en Uitgeverij Jongbloed – Heerenveen.

Inhoud

Vooraf	9
Tekstgebruik	11
Vertalingen	11
Oude Testament	12
Nieuwe Testament	12
Afkortingen bijbelboeken	12
1. God is de God van relaties	15
Het Woord van God: het ijkpunt	15
De mens is een relationeel wezen	16
De belangrijkste relatie	17
De relatie met God verbroken	18
De relatie met God hersteld	18
Hoe ga je de relatie met de Heer Jezus aan?	19
De waarde van relaties	20
Het doel van relaties	21
2. De huwelijksrelatie	23
Het ontstaan van de huwelijksrelatie	23
De betekenis van de huwelijksrelatie	23
De onverbreekelijkheid van de huwelijksrelatie	24
Die twee	26
Trouw niet met een ongelovige	26
Verlaten, hechten, tot één vlees zijn	28
Verlaten	29
Hechten	29
Officiële huwelijksluiting	30
Eén vlees	31
Eén lichaam of één vlees?	32
Volkomen openheid naar elkaar	33
Wees op uw hoede met uw geest	34
Trouw aan het huwelijksverbond	35
God zoekt een Goddelijk nageslacht	37
God wil onze heiliging	38

Zich onthouden van hoererij	40
Digitale hoererij	41
Niet verachten wat God heeft gezegd	42
Houd het huwelijk in ere	43
3. Samenwonen	44
Ongehuwd samenwonen	44
U zult (niet) ...	44
Samenwonen is in	45
Samenwonen weerspiegelt de samenleving	46
Enkele ontwikkelingen	48
Echtscheiding	49
Daling geboorten	50
Emancipatie	50
Seksuele vrijheid	51
Keuzevrijheid	51
Waarde van onderzoeken 'onder de zon'	52
4. Rol van de ouders in de partnerkeuze	55
Ouder-kind verhouding	55
Voorlichten	56
De raad van vader Salomo aan zijn zoon	57
Houd het je kinderen voor	58
5. Hoe leer ik mijn toekomstige huwelijks-partner kennen?	61
Waar kun je elkaar ontmoeten	61
Datingsite: een plaats van ontmoeting voor een gelovige?	62
Hoe werkt een datingsite	63
In de 'showroom'	65
Verschillen kunnen de echte match maken	65
Een andere manier	66
6. Het huwelijk praktisch bekeken	68
Richtlijnen	68
Drie groepen	68
Trouwen is volkomen geoorloofd ...	69
... mits in de Heer	70

7. Echtscheiding	72
God is Getuige van elk huwelijk	72
Hij heeft er maar één gemaakt	73
God haat de echtscheiding	75
Overspel en echtscheiding	76
Het huwelijk is onscheidbaar	79
Hertrouw na echtscheiding	80
Getrouwd en gescheiden	82
8. Verschil tussen man en vrouw	84
Verschillen	84
De vrouw als hulp	86
Aanval op het verschil	86
Gender mainstreaming	87
Het einde van M/V	88
Het nieuwe denken	89
Waardering van het verschil	90
Verstand krijgen van zijn vrouw	90
9. Zes pijlers voor een gelukkig huwelijk	92
1. Trouw	92
2. Beheers je denken	93
3. Ontvlucht de hoererij	94
4. Open zijn	94
5. Gesprek	95
6. Gods Woord en gebed	96
10. Het gezin	97
Het Vaderhuis	97
Kinderwens	97
Kinderen horen erbij	99
Ontbinding van het gezin, gevolgen voor de kinderen	100
Een beschermende driehoek	101
Geen kinderen willen	101
Gods opdracht	102
Zorg voor het gezin	103
Góds doel	103
Andere publicaties	104

Vooraf

In 2004 heb ik een boekje geschreven met de titel 'Trouwen of samenwonen', uitgegeven door Het Zoeklicht. Dit boekje is al enige tijd uitverkocht. Ik heb er wel eens aan gedacht het te actualiseren. Dat dit nu is gebeurd, is vooral te danken aan een lezing die ik op 2 april 2016 in Veenendaal heb gehouden onder de titel 'Voorhuwelijkse kwesties, vinden van een levenspartner, datingsites, trouwen of samenwonen'. [De lezing kan worden gedownload op www.oudesporen.nl onder 'audio'.]

In de aankondiging van de lezing is het volgende gezegd over de inhoud ervan: 'Het vinden van een gelovige levenspartner lijkt moeilijker te zijn dan vroeger. Datingsites bieden de mogelijkheid om iemand te vinden die bij je past. Contact leggen via zo'n site is echter niet zonder risico. Kun je niet beter eerst samenwonen om elkaar echt te leren kennen, voordat je je voor het leven aan iemand verbindt?' Wat in de aankondiging is gezegd, heeft stof genoeg geven om het boekje te actualiseren.

Er is behoefte aan duidelijkheid over deze onderwerpen. Er is voorlichting nodig voor ouders die hierover met vragen zitten en antwoorden willen hebben die gebaseerd zijn op Gods Woord. Dit boekje wil daarbij helpen. Mijn opzet is de lezer te stimuleren Gods Woord te onderzoeken om daarin het antwoord te vinden op de specifieke vragen waarmee iemand kan zitten.

Ook andere aspecten die nauw aan het huwelijk zijn verbonden, komen ter sprake. Het is nodig om de Schrift te raadplegen over bijvoorbeeld echtscheiding, wel of niet naar aanleiding van overspel. En wat te denken van nieuwe familievormen en gender mainstreaming? Al deze kwesties spelen een steeds grotere rol in de samenleving en tal van geloofsgemeenschappen.

De inhoud is diep ingrijpend en de omvang groot. Ze raken de mens in de kern en het doel van zijn bestaan. Dit boekje gaat niet

zozeer in op specifieke vragen waarmee iemand kan rondlopen, maar wil aangeven waar antwoorden op vragen rondom Gods origineel ten aan zien van het huwelijk te vinden zijn en dat is in het Woord van God. Daarvoor is geen diepgaande bijbelstudie nodig, maar een hart dat wil buigen voor Gods gezaghebbend en zegenrijk spreken.

Vasthouden aan Gods Woord is altijd van belang en dat geldt zeker ook voor deze dingen. Alleen dan zullen we als christenen in staat zijn om te voldoen aan de opdracht van de Heer Jezus om een conserverend en bederfwerend zout te zijn: *“U bent het zout van de aarde”* (Mt 5:13a). De keerzijde is: *“Als nu het zout smake-loos wordt, waarmee zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer voor dan om weggeworpen en door de mensen vertreden te worden”* (Mt 5:13b). Vandaar dat we ons regelmatig op deze dingen moeten bezinnen, of we er nog wel het juiste zicht, Gods zicht, op hebben.

Ger de Koning

Middelburg, voorjaar 2017

Tekstgebruik

Vertalingen

Alle tekstaanhalingen uit het Nieuwe Testament komen uit de herziene Voorhoeve-uitgave, ook wel TELOS-vertaling genoemd. Tenzij anders is vermeld, komen de tekstaanhalingen uit het Oude Testament uit de Herziene Statenvertaling (HSV).

Afkortingen bijbelboeken

Oude Testament

Thora

Gn - Genesis
Ex - Exodus
Lv - Leviticus
Nm - Numeri
Dt - Deuteronomium

Historische boeken

Jz - Jozua
Ri - Richteren
Ru - Ruth
1Sm - 1 Samuel
2Sm - 2 Samuel
1Kn - 1 Koningen
2Kn - 2 Koningen
1Kr - 1 Kronieken
2Kr - 2 Kronieken
Ea - Ezra
Ne - Nehemia
Es - Esther

Poëtische boeken

Jb - Job
Ps - Psalmen
Sp - Spreuken
Pr - Prediker
Hl - Hooglied

Profetische boeken

Js - Jesaja
Jr - Jeremia
Kl - Klaagliederen
Ez - Ezechiël
Dn - Daniël
Hs - Hosea
Jl - Joël
Am - Amos
Ob - Obadja
Jn - Jona
Mi - Micha
Na - Nahum
Hk - Habakuk
Zf - Zefanja
Hg - Haggai
Zc - Zacharia
Ml - Maleachi

Nieuwe Testament

Mt - Mattheüs
Mk - Markus
Lk - Lukas
Jh - Johannes
Hd - Handelingen
Rm - Romeinen
1Ko - 1 Korinthiërs
2Ko - 2 Korinthiërs
Gl - Galaten

Ef	-	Efeziërs	Hb	-	Hebreeën
Fp	-	Filippiërs	Jk	-	Jakobus
Ko	-	Kolossers	1Pt	-	1 Petrus
1Th	-	1 Thessalonikers	2Pt	-	2 Petrus
2Th	-	2 Thessalonikers	1Jh	-	1 Johannes
1Tm	-	1 Timotheüs	2Jh	-	2 Johannes
2Tm	-	2 Timotheüs	3Jh	-	3 Johannes
Tt	-	Titus	Jd	-	Judas
Fm	-	Filémon	Op	-	Openbaring

1. God is de God van relaties

Het Woord van God: het ijkpunt

Het onderwerp dat we willen bespreken, is belangrijk en ook boeiend. Om er het juiste zicht, Gods zicht, op te krijgen, zullen we bij de Bijbel te rade moeten gaan. We zullen God aan het Woord moeten laten. Voordat we ons zinvol met andere relatievormen dan het huwelijk kunnen bezighouden, moeten we eerst weten wat het huwelijk is naar Gods gedachten. Als we helder hebben wat God met het huwelijk heeft bedoeld, kunnen we over zaken gaan spreken die vóór of buiten het huwelijk liggen.

Op tal van terreinen constateren we afwijkingen van de waarheid van Gods Woord. Die kunnen we constateren omdat Gods Woord ons de herkomst of het origineel van alle dingen vertelt. We kunnen een afwijking pas onderkennen als we de waarheid van Gods Woord kennen. Dat geldt zeker ook voor het huwelijk. Als we weten wat Gods Woord daarover zegt, zal elke alternatieve samenlevingsvorm als een leven in de leugen ontmaskerd worden.

De Heer Jezus geeft het voorbeeld als Hij een vraag krijgt over echtscheiding (*Mt 19:3-6*). Hij verwijst dan naar Gods origineel. Ik kom daar op terug. We worden in allerlei zaken in een sneltreinvaart weggevoerd van Gods origineel, vooral met betrekking tot het huwelijk en het gezin. Recente ontwikkelingen die daaraan een stevige bijdrage leveren, zijn het meerouderschap en de genderbeweging.

Begrippen als huwelijk en gezin worden steeds weer anders gedefinieerd. De betekenis wordt aangepast aan wat mensen vinden en (willen) beleven. Het moet mensen gemakkelijk worden gemaakt om het huwelijk of wat daarmee gelijk wordt gesteld op

hun eigen manier te beleven zonder zich door de Bijbel veroordeeld te voelen. Gods Woord wordt verdraaid en God worden woorden in de mond gelegd die Hij nooit heeft gesproken.

Het maakt niet uit wat God ervan zegt, als het maar goed voelt. Daarvoor worden allerlei excuses bedacht. Dat de mens daar goed in is, zegt Salomo al: *“Zij hebben vele uitvluchten gezocht”* (Pr 7:29). De christen die zegt christen te zijn, maar geen nieuw leven heeft, wil de Bijbel niet loslaten, maar die ook niet handhaven wanneer die als een knellend juk wordt ervaren. Wie aan Gods Woord wil vasthouden, ook op het terrein van huwelijk en gezin, wordt als achterlijk of in elk geval ouderwets en niet van deze tijd neergezet. Je mag niet zeggen dat een bepaalde vorm van samenleven zonde is.

De mens is een relationeel wezen

De eerste tekst in de Bijbel die over het huwelijk gaat, staat al in het tweede hoofdstuk ervan: *“Ook zei de HEERE God: Het is niet goed dat de mens alleen is; Ik zal een hulp voor hem maken als [iemand] tegenover hem”* (Gn 2:18). Hier vinden we de oorsprong of instelling van het huwelijk. Niemand anders dan God heeft het huwelijk bedacht en ingesteld.

De tekst maakt duidelijk dat God de mens geschapen heeft als een relationeel wezen. God is de God van relaties. Mensen kunnen ook pas goed functioneren wanneer ze in een relatie staan. De eerste relatie die God tussen twee mensen tot stand brengt, is de huwelijksrelatie. Later ontstaan er meer relaties tussen mensen, zoals een familierelatie en een vriendschapsrelatie. Salomo spreekt in het bijbelboek *Prediker* over de waarde van relaties in algemene zin – waarbij een toepassing op het huwelijk zeker geoorloofd is – als hij zegt: *“Twee zijn beter dan één, want [samen] krijgen zij een goede beloning voor hun zwoegen”* (Pr 4:9).

Het boek *Prediker* is helemaal gewijd aan het onderzoek naar de zin van het leven. De Prediker, Salomo, is een man die alles heeft onderzocht en uitgeprobeerd wat het leven heeft te bieden. Na

elk onderzoek, na elke ervaring, stelt hij vast: het is "*alles vluchtig en najagen van wind*" (Pr 2:11,26). De conclusie van zijn diep en breed onderzoek is dat het hele leven zinloos en waardeloos is *als je God niet bij je onderzoek en beleving betreft*. Dit is zeker ook van toepassing op de relaties tussen mensen. Die relaties krijgen pas hun volle betekenis én waarde als ze worden aangegaan en beleefd zoals God ze heeft bedoeld.

De belangrijkste relatie

Voor ik verder inga op het onderwerp van dit boekje, wil ik eerst iets zeggen over de belangrijkste relatie in het leven van een mens. Deze relatie is de basis om optimaal te kunnen functioneren in alle andere relaties die het leven rijk is. En optimaal functioneren betekent optimaal genieten en gelukkig zijn. Het ontbreken van die relatie maakt het leven tot een ramp of tot een schijnvertoning van geluk. Ik doel op de relatie van een mens met God, Zijn Schepper, en met Jezus Christus, Die de Hersteller is van verbroken relaties.

Relaties bestaan omdat God bestaat. Zonder God zouden er geen relaties bestaan. Hij heeft de verhoudingen bepaald tussen *alle* elementen van Zijn schepping. Wanneer de mens daarin ingrijpt, ontstaat er chaos. Denk maar eens aan het menselijk ingrijpen in natuur en milieu. Relaties tussen mensen onderling lopen stuk als er geen relatie is met Hem Die de relatie heeft gegeven.

Een mens in eenzaamheid, zonder contact of relaties met anderen, functioneert niet als mens. Relaties met anderen zijn nodig om iemands persoonlijkheid te vormen. God heeft dat in de mens gelegd. Zoals hierboven al is opgemerkt, spreekt God er al op de eerste bladzijden van de Bijbel over dat het niet goed is dat de mens alleen is. Nadat Hij Adam en Eva heeft geschapen, komt Hij "*in de namiddag*" in de hof bij hen (Gn 3:8). Hier zien we dat God met de mens omgang wil hebben.

De relatie met God verbroken

Al heel snel zien we dat die omgang van het ene op het andere moment radicaal verbroken wordt (zie Gn 3). De oorzaak daarvan is dat de mens meer geloof hecht aan wat de duivel zegt, dan aan wat God heeft gezegd. Het verbreken van de bestaande relatie tussen God en de mens is dus niet van Gods kant gebeurd. Nee, de mens heeft door zijn eigen ongehoorzaamheid zijn relatie met God verbroken.

De gevolgen daarvan zien we in de geschiedenis van de mensheid. In onze huidige maatschappij merken we dat op een niet eerder vertoonde wijze. De heersende christelijke waarden en normen, gebaseerd op Gods Woord, zijn niet langzaam aan het verdwijnen, maar zijn overboord gegooid. Christelijke waarden en normen zijn tot voor kort, hoewel vaak slechts traditioneel en niet uit overtuiging, toch controlerende en bewarende factoren in de onderlinge relaties geweest. Met het verlies hiervan zijn mensen alle houvast en inhoud van de relaties van het verleden kwijtgeraakt. Mensen willen in het algemeen geen relaties met bepaalde verantwoordelijkheden meer aangaan. Het feit dat de samenleving God en Zijn Woord heeft losgelaten, heeft grote gevolgen.

Voor de samenleving als geheel ziet het er hopeloos uit, maar voor de enkeling is er hoop! In *Genesis 3* staat dat nadat Eva heeft gezondigd en Adam haar in die zonde is gevolgd, God op zoek is gegaan naar de mens, want de mens heeft zich voor God verborgen. God heeft Zich echter niet voor de mens verborgen. Die zoekende gezindheid van God is altijd in Hem aanwezig. Hij is nog steeds op zoek naar mensen die zich voor Hem verbergen. Als jij je nog verbergt voor Hem, is Hij ook op zoek naar jou, want Hij wil contact met jou.

De relatie met God hersteld

De Bijbel is het relatiehandboek bij uitstek. Daarin wordt verteld hoe iemand die door de zonde geen relatie met God en met de

Heer Jezus heeft, die kan krijgen. Met eerbied gesproken: de Heer Jezus is Gods 'Relatiegeschenk' aan de mensen. In de zakenwereld wordt vaak een relatiegeschenk aan handelspartners gegeven om daarmee de goede verstandhouding tussen de partijen te onderstrepen. Zo is het met Gods 'relatiegeschenk' in Christus niet. Er is helemaal geen relatie in stand te houden: wij hebben de relatie verbroken, kapotgemaakt.

Hoe reageert God daarop? Hij wil een relatie en heeft daarvoor de Heer Jezus gegeven: *"Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft"* (Jh 3:16). Als jij Gods 'Relatiegeschenk' nog niet hebt aangenomen, doe het dan nu. Als jij Christus van harte aanneemt, heb je geen dorst meer naar de dingen van het leven die nu nog je leven beheersen, maar die nooit jouw dorst kunnen lessen. In plaats daarvan drink je dan van het water dat Hij jou geeft en dat is levend water.

Hoe ga je de relatie met de Heer Jezus aan?

Je kunt de relatie met de Heer Jezus eenvoudig aangaan door oprecht te bidden: *"O God, wees mij, de zondaar, genadig!"* (Lk 18:13). God heeft nooit een zondaar afgewezen die met berouw over zijn zonden tot Hem is gekomen. Dit wordt schitterend weergegeven in de geschiedenis van de verloren zoon die de Heer Jezus vertelt (Lk 15:11-32). Deze zoon heeft de relatie met zijn vader verbroken. Hij zegt zijn vader vaarwel en trekt de wijde wereld in. In een ver land leeft hij een losbandig leven. Het vermogen dat hij van zijn vader heeft meegekregen, maakt hij met hoeren op. Maar wanneer alles op is, merkt hij dat het voorbij is met het feest. Veel geld, veel vrienden. Geen geld, weg vrienden.

In diepe ellende komt hij ten slotte bij de varkens terecht. Daar komt hij tot zichzelf. Hij denkt terug aan thuis, aan zijn vader. Dan neemt hij het besluit: *"Ik zal opstaan en naar mijn vader gaan en tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u, ik ben niet meer waard uw zoon te heten; maak mij als een van uw dagloners"* (Lk 15:18-19). Dan staat hij op en gaat op weg naar zijn vader. En

wat lees je dan van zijn vader? Echt aangrijpend: *“Toen hij [die zoon] nog veraf was, zag zijn vader hem en werd met ontferming bewogen, en liep snel op hem toe, viel hem om de hals en kuste hem innig”* (Lk 15:20). Wat een ontvangst! Wat een herstel van de relatie! Daar durf je toch niet van te dromen? Maar zo is God! Voor jou!

God kán jou al je zonden vergeven, omdat Zijn Zoon, Jezus Christus, op het kruis is gestorven. Door de zonde is ook de dood in de wereld gekomen. *“Het loon van de zonde is de dood”* (Rm 6:23). Dat loon heeft de Heer Jezus ontvangen op het kruis. Hij heeft Zich vrijwillig laten kruisigen en is gestorven in de plaats van ieder die zich met oprecht berouw over zijn zonden tot God keert. Wanneer jij tot God gaat met de erkenning dat jij het oordeel verdient, mag jij erop vertrouwen dat de Heer Jezus het oordeel over jouw zonden heeft gedragen. De Heer Jezus is ook opgestaan uit de doden. Hij is dood geweest en is levend tot in alle eeuwigheid (Op 1:18).

De waarde van relaties

Om de aard van bepaalde ontwikkelingen in de maatschappij met betrekking tot het huwelijk juist te kunnen beoordelen, is een relatie met God onontbeerlijk. Het is noodzakelijk Hem te betrekken bij de vragen die door bepaalde ontwikkelingen in de maatschappij worden opgeroepen. Bij alle ‘buitenhuwelijkse kwesties’ is de grote vraag uit welke bron ze komen, waardoor ze zijn ontstaan: komen ze van God en hebben ze dus een Goddelijke oorsprong óf zijn ze door mensen bedacht en komen ze uit de koker van de satan, Gods gezworen tegenstander? Het antwoord op die vraag komt van God Zelf. Hij geeft in duidelijke taal in de Bijbel aan hoe Hij de dingen ziet, zoals we zullen zien.

Een mens die zonder relaties opgroeit, wordt een onmens. In deze tijd van digitalisering zien we dat steeds meer mensen zich terugtrekken op hun kamertje en via internet allerlei contacten leggen. Daarbij blijft de mens zonder een echte relatie, zonder de vraag naar investering en het voldoen aan verantwoordelijkheden die bij het aangaan van een relatie horen. De resultaten daar-

van vinden we in het verdwijnen van de natuurlijke gevoelens en liefde. Daarvoor in de plaats komt een verkilling en verharding van relaties die hand over hand toeneemt.

Iemand kan pas goed in relaties functioneren als zijn relatie met God in orde is. Iemand kan veel vrienden en andere relaties hebben, maar hij is niet in staat om een goede relatie met iemand te hebben als hij geen levende relatie met God door het geloof in de Heer Jezus heeft. Er kunnen goede vriendschappen en ook goede huwelijken zijn tussen ongelovigen, maar de ware relatie, de basis van de echte relatie ontbreekt. Daardoor is het niet mogelijk te beantwoorden aan Gods doel met een relatie.

Het doel van relaties

Als er een levende relatie met God en de Heer Jezus is, zijn we in staat de relaties tussen mensen onderling op de goede manier te bezien, te waarderen en te beleven. Die goede manier is dat jij en ik er voor de ander zijn. De kracht van een goede relatie is niet wat de ander voor jou en mij is, maar wat jij en ik voor de ander en speciaal voor God zijn. We gaan dat verderop toespitsen op het huwelijk, een relatie die op een bijzondere manier, de meest intense manier, wordt beleefd. Ook hier is het als uitgangspunt belangrijk voor een mens dat hij weet: ik ben er voor God, ik ben door Hem gekend en door Hem geaccepteerd.

Dat werpt de vraag op waar het in het leven, jouw en mijn leven, uiteindelijk om gaat. Ik neem aan dat we graag een goede relatie met God en ook goede relaties met mensen hebben. Er kunnen soms problemen in de gevoelens ontstaan wanneer het in ons leven allemaal niet zo lekker loopt als we wensen. Dan wil God ons eraan herinneren hoe Hij over ons denkt en dat Hij met ieder mens een relatie wil. Hij wil ons laten voelen en ons er bewust van laten worden dat Hij er is en dat Hij een plan met ons leven heeft.

We zijn niet toevallig in de wereld terechtgekomen, maar als een bewuste handeling van God hier geplaatst. Het besef dat Hij

een plan met ons leven heeft, geeft het leven inhoud en betekenis. Gods doel met ons leven is dat we er in de eerste plaats zijn voor Hem en in de tweede plaats voor de ander. De Heer Jezus leert ons in de gelijkenis van de barhartige Samaritaan dat we niet moeten vragen: wie is mijn naaste, maar: voor wie kan ik een naaste zijn (*Lk 10:36*)? Dat geeft ons leven kleur, dat maakt ons leven belangrijk voor God en ook voor de ander, wie die ander dan ook mag zijn.

2. De huwelijksrelatie

Het ontstaan van de huwelijksrelatie

We willen nu de bijzondere relatie met ‘de ander’ in het huwelijk gaan bekijken, de relatie met de huwelijkspartner of de toekomstige huwelijkspartner. Laten we eens kijken naar de manier waarop God de bijzondere relatie tussen een man en vrouw in het huwelijk tot stand brengt. We lezen: *“Toen liet de HEERE God een diepe slaap op Adam vallen, zodat hij in slaap viel; en Hij nam een van zijn ribben en sloot de plaats ervan toe met vlees. En de HEERE God bouwde de rib die Hij uit Adam genomen had, tot een vrouw en Hij bracht haar bij Adam. Toen zei Adam: Deze is ditmaal been van mijn beenderen, en vlees van mijn vlees! Deze zal mannin genoemd worden, want uit de man is zij genomen. Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en zij zullen tot één vlees zijn. En zij waren beiden naakt, Adam en zijn vrouw, maar zij schaamden zich niet”* (Gn 2:21-25).

We hebben al gezien dat God Zelf heeft geconstateerd dat Adam alleen is (Gn 2:18). Daarom gaat Hij voor Adam iemand maken die precies bij hem past. Hij gaat voor Adam een vrouw maken uit Adam zelf. God zegt niet: ‘Adam je bent alleen, Ik maak een vrouw uit jou. Die geef ik jou en kijk maar eens hoe zij bevalt. Als ze je niet bevalt, zeg je het maar. Dan maak ik een andere. Probeer het eerst maar eens een tijdje uit.’ Nee, God heeft deze vrouw uit Adam genomen en aan Adam gegeven opdat die twee, Adam en Eva, werkelijk die eenheid vormen die Hij in gedachten heeft.

De betekenis van de huwelijksrelatie

En welke eenheid heeft Hij in gedachten? Zijn gedachten over het huwelijk zijn onlosmakelijk verbonden aan de verbinding tussen Christus en de gemeente. Zo staat het in de *brief aan de Efeziërs* geschreven: *“Want wij zijn leden van Zijn lichaam, <van Zijn vlees*

en van Zijn gebeente>. *‘Daarom zal een man <zijn> vader en <zijn> moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot één vlees zijn’*. Deze verborgenheid is groot, maar ik doel op Christus en op de gemeente” (Ef 5:30-32). God heeft het huwelijk in Genesis 2 ingesteld, dus nog voordat de zondeval heeft plaatsgevonden, want die vindt plaats in Genesis 3. Zijn bedoeling is dat in elk huwelijk de eenheid van Christus en Zijn gemeente tot uitdrukking komt ofwel zichtbaar wordt. Dáárom staat het huwelijk onder druk. De duivel valt alles aan wat aan Christus en de gemeente herinnert en wil dat verwoesten.

De onverbreekelijkheid van de huwelijksrelatie

We gaan nu naar de derde tekst in de Bijbel kijken waar over de instelling van het huwelijk wordt gesproken en dat is in het evangelie naar Mattheus. In het begin van Mattheüs 19 komen de farizeeën bij de Heer Jezus met een vraag over echtscheiding: *“Is het een man geoorloofd zijn vrouw te verstoten om iedere reden”* (Mt 19:3)? Het is een huichelachtige vraag, want er staat bij dat ze deze vraag stellen *“om Hem te verzoeken”*. Hun vraag is bedoeld als een val om Hem erin te laten lopen. Maar hun opzet mislukt volkomen omdat ze in hun dwaasheid zich willen meten met de Goddelijke wijsheid.

De Heer verwijst hen direct naar het Woord van God. Hebben ze niet gelezen hoe God man en vrouw in het begin heeft gemaakt? De Schrift geeft antwoord op alle vragen, ook op die van het ongelof. Daarom moeten ook wij ons steeds bij elke vraag afvragen: *‘Wat zegt de Schrift?’* De Heer geeft, zoals altijd, ook hier het volmaakte voorbeeld. Hij citeert Zelf het Woord van God en doet dat volledig: *“Hebt u niet gelezen dat Hij Die hen heeft geschapen, hen van [het] begin af als man en vrouw heeft gemaakt en gezegd heeft: ‘Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen tot één vlees zijn’? Dus zijn zij niet meer twee maar één vlees. Wat dan God heeft samengevoegd, laat een mens dat niet scheiden”* (Mt 19:4-6).

Als de volmaakte Uitlegger geeft Hij de onomstotelijke verklaring van het vers dat Hij heeft geciteerd. Hij verbindt daaraan ook de onbetwistbare conclusie. Er bestaat geen twijfel over dat het huwelijk twee mensen tot een volkomen eenheid smeedt. Zo heeft God het gemaakt. Dat is de duidelijke uitleg. Zijn even duidelijke conclusie is: laat de mens het niet in zijn hoofd halen die door God gemaakte eenheid te scheiden! God haat de echtscheiding (*Ml 2:16*).

Ik wil er met nadruk op wijzen dat de Heer Jezus in *vers 6* niet zegt 'wie dan God heeft samengevoegd', maar 'wat dan God heeft samengevoegd'. Dit onderscheid is belangrijk. Het maakt duidelijk dat het om de *band van het huwelijk* gaat, het *huwelijksverbond*, dat wil zeggen dat het gaat om het huwelijk als *instelling*, en niet om welke man en vrouw er met elkaar in die band worden verenigd. We zullen dat nog in *Maleachi* en *Spreuken* bevestigd zien. God heeft het huwelijk ingesteld, en Hij wil dat man en vrouw in het huwelijk zich in volkomen trouw, in verbondstrouw, op elkaar richten en aan elkaar geven.

Er worden heel wat huwelijken gesloten zonder dat men God erbij heeft betrokken. Dat zijn in elk geval alle huwelijken tussen ongelovigen, maar dat zijn ook de huwelijken tussen iemand die zegt een gelovige te zijn en een ongelovige. Deze huwelijken zijn niet geoorloofd. Toch zijn ze onverbreekelijk omdat het huwelijk een verbond is dat God heeft ingesteld.

De band van het huwelijk is door God gegeven en geldt in al zijn kracht ook als twee mensen die ongelovig zijn met elkaar trouwen. Ze beantwoorden aan Gods bedoeling als het gaat om het huwelijk. Een huwelijk blijft altijd van kracht zolang de beide huwelijkspartners leven. Het kan niet verbroken worden. Alleen de dood maakt een einde aan een huwelijk: "*Want de gehuwde vrouw is door [de] wet verbonden aan haar man bij diens leven; maar is de man gestorven, dan is zij vrijgemaakt van de wet [die haar] aan de man [bond]*" (*Rm 7:2*; zie ook *1Ko 7:39*). Echtscheiding is geen optie. Wat God heeft samengevoegd, laat een mens dat niet scheiden. In hoofdstuk 7 ga ik daar nader op in.

Die twee

Nu we toch *Mattheüs 19:5* voor ons hebben, is er nog iets waar ik de aandacht op wil vestigen. In de aanhaling die de Heer Jezus van *Genesis 2:24* doet – *“Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen tot één vlees zijn”* –, staan de twee woorden *“die twee”*. Hieruit kunnen we twee dingen leren.

Het eerste leren we door de klemtoon op het woord *“die”* te leggen: *die twee*. Dat geeft aan dat het *die* man en *die* vrouw betreft, want over hen gaat het in dat vers. Dat laat geen ruimte voor een relatie tussen twee mannen of twee vrouwen. Alleen binnen een wettige relatie, dat is een huwelijksrelatie, is seksualiteit geoorloofd. Een homoseksuele of een lesbische relatie is uitgesloten. Wie ogen heeft om te zien, ziet dat al aan hoe God man en vrouw heeft gemaakt: ze passen lichamelijk precies bij elkaar.

Het tweede leren we door de klemtoon op het woord *“twee”* te leggen: *die twee*. Dat sluit een seksuele relatie met meerdere partners uit, zoals dat bijvoorbeeld in communes gevonden wordt. Het sluit elk seksueel contact met iemand anders dan de eigen huwelijkspartner uit. Alles wat toevoegt of afdoet aan wat Gods Woord hier bij monde van de Heer Jezus zegt, is zonde en maakt ongelukkig.

Trouw niet met een ongelovige

Het voorgaande maakt wel duidelijk dat het huwelijk een zaak is waarover we niet eigenzinnig en eigenwijs moeten denken. Een gelovige die met een ongelovige trouwt, denkt daar wel eigenzinnig en eigenwijs over. Zo iemand gaat een verbintenis aan die Gods Woord verbiedt en begaat een zonde. God heeft het immers laten opschrijven: *“Gaat niet met ongelovigen onder een ongelijk juk”* (*2Ko 6:14a*). Wanneer het in de gedachten van een gelovige opkomt dat het toch wel mogelijk moet zijn om zich in de band van het huwelijk met een ongelovige te verenigen, moet die gedachte direct veroordeeld worden. Hij moet er niet verder over naden-

ken en allerlei excuses gaan verzinnen om toch zijn zin door te zetten. Een gelovige mag geen liefde opvatten voor een ongelovige, hij mag dat niet in het zijn denken toelaten. Het is een onacceptabele verbintenis omdat God een dergelijke verbintenis duidelijk in Zijn Woord verbiedt.

Aan het hiervoor geciteerde verbod om met een ongelovige onder een ongelijk juk te gaan worden enkele retorische vragen toegevoegd, ingeleid met het redengevende woord “*want*”. Deze vragen zullen voor iedere ware gelovige afdoende zijn om de gedachte aan een huwelijk met een ongelovige ver van zich te werpen, laat staan er ooit aan te beginnen. Luister maar: “*Want welk deelgenootschap hebben gerechtigheid en wetteloosheid? Of welke gemeenschap heeft licht met duisternis? En welke overeenstemming heeft Christus met Belial? En welk deel heeft een gelovige met een ongelovige? En welke overeenkomst heeft Gods tempel met afgoden? Want wij zijn [de] tempel van [de] levende God, zoals God gezegd heeft: ‘Ik zal onder hen wonen en wandelen, en Ik zal hun God zijn en zij zullen Mijn volk zijn’*” (2Ko 6:14b-16).

Het is een keus of een voornemen van het hart, om daar nooit aan te beginnen. Waarom niet? Denk nog eens aan de relaties. Wanneer je een echte, levende relatie met Jezus hebt, wil je een huwelijksrelatie, de meest intieme vorm van een relatie, toch zeker alleen aangaan met iemand die deze relatie ook heeft? Je zult het toch niet verzinnen om een huwelijksrelatie aan te gaan met iemand die geen levende relatie met Jezus heeft? Het is immers onmogelijk het meest wezenlijke van het mens zijn – dat is de relatie met God en de Heer Jezus – te delen. Een ongelovige ‘heeft niets’ met God en met Jezus.

Als je als gelovige toch een relatie aangaat met een ongelovige, lijdt je geloofsleven zeker schipbreuk. Daar kan God geen zegen op geven. Denk niet: ik ben sterk in het geloof, ik wil de ander tot God brengen. Als je dat in een relatie doet die God niet kan zegenen, kun je je getuigenis wel vergeten. En ga er maar vanuit dat je het zelf niet eens meer in de gaten hebt. Een ongelovige is als de zwaartekracht, die blijft je naar beneden trekken.

Ik las onlangs op 'NOS op 3' een interview met een meisje dat verkering heeft met een ongelovige. Zij zegt daarin dat ze bij de eerste kennismaking heeft gezegd: 'Pas op hoor, ik ben gelovig ... Ik probeer te leven volgens de Bijbel en zoals Jezus dat bedoelde.' Dat klinkt fraai, maar is in strijd met wat Gods Woord zegt in het hierboven aangehaalde citaat. Op de vraag naar seks voor het huwelijk antwoordt zij: 'We hebben daar best veel over gesproken, maar denken er allebei hetzelfde over: het hoort bij een gezonde relatie, dus het is geen bezwaar voor ons.'

Als Gods Woord in één aspect aan de kant wordt geschoven, worden andere waarheden op de helling gezet en vliegen zij ook met grote vaart naar beneden, naar het niveau van het menselijk denken en voelen. De waarheid wordt gemanipuleerd, zodat christen zijn een vorm van 'geloven' wordt die je goed in je leven kunt inpassen zonder dat je je leven eraan hoeft aan te passen.

Verlaten, hechten, tot één vlees zijn

Laten we nu gaan kijken naar de *woordvolgorde* die God gebruikt als Hij het origineel van het huwelijk vastlegt. Dan zullen we nog beter begrijpen hoe Hij wil dat een huwelijk tot stand komt. We gaan weer naar *Genesis 2:24*. We moeten hieraan nu wat meer aandacht besteden, want dit vers bevat beginselen die van wezenlijk belang zijn voor een huwelijk zoals God wil dat het gesloten wordt. We vinden drie elementen waar het huwelijk uit bestaat:

1. een man zal zijn vader en moeder verlaten
2. en zich aan zijn vrouw hechten;
3. en zij zullen tot één vlees zijn.

Zoals we zullen zien, kan deze volgorde 1-2-3 niet naar believen worden veranderd, bijvoorbeeld door de elementen 1 en 3 te verwisselen. Er kan ook geen element worden verwijderd alsof dat er niet toe zou doen. Elk element staat precies op zijn plaats en is juist daar van belang. We gaan de elementen nader bekijken.

Verlaten

Wat houdt “verlaten” in? Verlaten begint zodra een man echte liefde opvat voor een vrouw – dus niet zomaar bevangen wordt door een vlaag van verliefdheid – van wie hij mag veronderstellen: dit is mijn toekomstige vrouw. Hij ziet in haar de vrouw met wie hij gaat trouwen, met wie hij samen verder het leven mag voortzetten. Op dat moment begint hij vader en moeder te verlaten. Hij doet een stap naar buiten, uit de omgeving of de sfeer waarin leeft, waarin hij helemaal thuis is en zich ook thuis voelt. Daarvoor in de plaats gaat hij zijn gedachten en interesses richten op iets nieuws: het vormen van een nieuwe cel in de maatschappij. Zijn hele gedachteleven en al zijn handelingen hebben een nieuwe doelstelling gekregen.

Zijn kijk op het leven vindt nu plaats vanuit een totaal nieuw perspectief en een andere instelling: niet meer de ouderlijke situatie thuis, maar het nieuw te vormen gezin, het eigen thuis. In zijn hele toekomstplanning gaat hij daarmee rekening houden. Door zo bezig te zijn maakt hij zich los van zijn vader en moeder: hij is bezig hen te verlaten. ‘Verlaten’ is dus een innerlijk, geestelijk proces dat begint op het moment dat hij ervan overtuigd is dat hij zijn toekomstige vrouw heeft ontmoet.

Hechten

Het definitieve tijdstip van het verlaten is de dag van de huwelijksluiting. Op dat moment trekt hij bij wijze van spreken de deur van het ouderlijk huis achter zich dicht en opent hij de deur van zijn nieuwe huis om daar een nieuw gezin te beginnen. Dit laatste komt tot uiting in het volgende begrip “*zich aan zijn vrouw hechten*”. Dat ziet op de huwelijksluiting. Het is het moment dat die twee voor het oog van iedereen, publiekelijk, een start maken om als een nieuwe eenheid door het leven te gaan.

Het huwelijk is in Gods Woord een zaak van de hele leefgemeenschap. Het is een openbare aangelegenheid. Iedereen wordt ervan in kennis gesteld dat vanaf de huwelijksdag die man en die

vrouw samen en onafscheidelijk door het leven zullen gaan. Dat is 'hechten' of anders gezegd 'aankleven', want dat staat er letterlijk. 'Aankleven' geeft nog duidelijker aan hoe nauw en onlosmakelijk die twee met elkaar verbonden zijn. Iemand gebruikte het voorbeeld van twee vellen papier die met lijm aan elkaar zijn geplakt. Wie die twee vellen van elkaar probeert te halen, zal merken dat beide papieren daardoor zwaar beschadigd worden ...

Zoals gezegd, is het huwelijk tussen een man en een vrouw een afbeelding van de verhouding tussen Christus en de gemeente. Binnenkort zal de huwelijksluiting tussen Christus en de gemeente plaatsvinden. Daarover bericht ons *Openbaring 19*, waar we het volgende over de bruiloft van het Lam lezen: *"Laten wij blij zijn en ons verheugen en Hem de heerlijkheid geven, want de bruiloft van het Lam is gekomen en Zijn vrouw heeft zich gereedgemaakt"* (Op 19:7). We lezen vervolgens dat er bij die huwelijksluiting een maaltijd gehouden wordt waaraan genodigden deelnemen: *"En hij zei tot mij: Schrijf: gelukkig zij die geroepen zijn tot het bruiloftsmaal van het Lam"* (Op 19:9).

We vinden hier bevestigd wat hierboven is opgemerkt, dat de huwelijksluiting een openbare zaak is. Een maaltijd met genodigden onderstreept dit. Ook bij andere bruiloften in de Bijbel neemt de maaltijd een belangrijke plaats in (zie bijv. Gn 29:21-22; Ri 14:10; Mt 22:4). Familie en ook vrienden en bekenden worden uitgenodigd daaraan deel te nemen. Hierdoor delen velen in de vreugde van bruid en bruidegom.

Officiële huwelijksluiting

Nog een opmerking over wat wel eens schamper 'boterbriefje' wordt genoemd. Hiermee bedoelt men de huwelijksakte die wordt opgemaakt door de gemeentelijke overheid. Wie er zo over spreekt, geeft aan hoe hij tegen een officiële bekrachtiging van het huwelijk aankijkt. In de meeste westerse landen is het (nu nog) gebruikelijk dat een huwelijk wordt bekrachtigd door een ambtenaar van de Burgerlijke Stand. Dit benadrukt het officiële karakter ervan. Het is in overeenstemming met Gods Woord om

deze gang van zaken te respecteren, omdat het in Nederland – nog steeds – om een overheidsinstelling gaat (zie *Rm 13:1*).

Als er misschien een tijd komt dat de overheid zich niet meer met huwelijksluitingen bemoeit, dan nog geeft de Bijbel de aanwijzing dat een huwelijk gesloten wordt in tegenwoordigheid van getuigen. Je zou je kunnen voorstellen dat deze getuigen de christenen zijn van de geloofsgemeenschap waartoe iemand behoort. Tegenover enkele verantwoordelijke broeders van de plaatselijke gemeente en in bijzijn van iedereen die er maar bij kan en wil zijn, zou men dan de belofte van trouw aan elkaar kunnen afleggen.

Trouwens, wie echt de man of vrouw van zijn of haar gebeden van de Heer heeft gekregen, kan en wil zijn of haar geluk toch niet voor zichzelf houden? Dan mag en moet iedereen het toch weten dat jij van hem of haar bent en zij of hij van jou is? En naar elkaar toe: dan wil je toch niet anders dan alles met elkaar delen?

Eén vlees

Als dat zo is, als het huwelijk is gesloten, dan pas volgt als een bekroning “*tot één vlees zijn*”. Daarmee wordt deze nieuw gevormde eenheid compleet gemaakt. Dat wil zeggen dat als laatste onderdeel van dit vers de geslachtsgemeenschap plaatsvindt. Uit de volgorde blijkt duidelijk dat geslachtsgemeenschap niet vóór de huwelijksluiting kan plaatsvinden en al helemaal niet als los element verkrijgbaar is. Je kunt “*één vlees zijn*” niet beleven los van de voorgaande elementen en ook niet in een andere volgorde. Het is de uitdrukking van een totale eenheid die is ontstaan na het ‘verlaten’ en die officieel tot stand is gekomen in het ‘hechten’, ofwel de huwelijksluiting.

Wie meent dat de volgorde wel veranderd kan worden, of dat geslachtsverkeer wel ‘los verkrijgbaar’ is, begaat volgens de Schrift hoererie: “*Laat het huwelijk bij allen in ere zijn en het huwelijksleven onbezoedeld, want hoereerders en overspelers zal God oordelen*” (*Hb 13:4*). Met ‘huwelijksleven’ wordt hier vooral de seksuele kant ervan bedoeld. Dat blijkt ook uit de toevoeging ‘hoereerders en

overspelers'. Hoererij is de algemene term voor alle ontucht en is van toepassing op al het ongeoorloofde geslachtsverkeer.

Seks vóór het huwelijk, ook wanneer het verloofden betreft die echt van plan zijn met elkaar te trouwen, moet als hoererij voor God en de ouders worden beleden. In sommige gevallen moet het ook voor de oudsten van de gemeente worden beleden. Het verschil tussen overspel en hoererij is dat hoererij de algemene benaming voor ongeoorloofd seksueel verkeer is, terwijl overspel het begaan van hoererij is door iemand die getrouwd is.

Eén lichaam of één vlees?

Wie seksueel contact buiten het huwelijk heeft, wordt met een ander niet 'één vlees', maar 'één lichaam'. De Schrift zegt: *"Weet u niet dat wie een hoer aanhangt één lichaam [met haar] is? 'Want die twee', zegt Hij, 'zullen tot één vlees zijn'" (1Ko 6:16)*. Bij een hoer gaat het alleen om haar *lichaam* en om niets anders. Met zo iemand vormt de hoereerder of overspeler geen totale eenheid. Dat geldt ook voor seks met iedere andere vrouw dan met de eigen vrouw. Je kunt zeggen dat dit seksuele contact, waarbij geen sprake is van geestelijk contact, dierlijk is. Seksueel contact buiten het huwelijk is hoererij. Je bent met die ander slechts één lichaam, meer niet. In het huwelijk ben je één vlees, dat wil zeggen ben je een totale eenheid.

Er is wel gesteld dat iemand die niet getrouwd is en geslachtsgemeenschap met iemand anders heeft die niet getrouwd is, de verplichting heeft om met die ander te trouwen. De gedachte is dat God het lichamelijk één zijn in de geslachtsgemeenschap als een huwelijk ziet, hoewel deze samenvoeging nog in het openbaar bekrachtigd moet worden. Ik heb die gedachte vroeger zelf ook gehad. Maar toen goed tot me doordrong wat er in dit vers staat, heb ik ingezien dat dit een verkeerde gedachte is.

Het huwelijk is een totaalpakket met elementen waarvan er niet één los verkrijgbaar is. In het huwelijk vormen man en vrouw met elkaar een eenheid naar geest én ziel én lichaam. Er is geen

terrein meer waar een van beide partners nog alleenrecht op heeft zonder dat de ander daar iets mee te maken heeft (zie 1Ko 7:3-4). Ze delen alles met elkaar: hun huis, hun tijd, hun geld, hun bed, hun belangstelling, hun gevoelens, hun inzet, hun interesses, hun lichaam, hun kinderen, hun toekomst, echt álles. Het tot één vlees zijn in de geslachtsgemeenschap is dáárvan de uitdrukking.

“Zodat zij niet meer twee maar één vlees zijn” (Mk 10:8) benadrukt dat man en vrouw in het huwelijk geen zelfstandig naast elkaar levende personen meer zijn met ieder zijn of haar eigen belangen, maar dat een huwelijk hen volledig tot een eenheid maakt. Het huwelijk voert tot een volkomen belangenverstrengeling. De een kan niets doen zonder dat het gevolgen heeft voor de ander. In het huwelijk is niets meer privé, maar wordt alles met de ander gedeeld, zonder enig geheim.

Volkomen openheid naar elkaar

Man en vrouw geven zich volledig aan elkaar. We hebben het gelezen: *“Zij waren beiden naakt, ... maar zij schaamden zich niet” (Gn 2:25)*. Het betekent dat Adam en Eva, de man en de vrouw die in het huwelijk met elkaar verbonden zijn, zonder enige schaamte ongekled bij elkaar zijn. Het naakt bij elkaar zijn is voorbehouden aan een man en vrouw die getrouwd zijn en daardoor een eenheid vormen.

Er is ook een belangrijke ruimere toepassing te maken: het hele huwelijksleven moet een volkomen openheid inhouden tussen man en vrouw. Man en vrouw mogen geen geheimen voor elkaar hebben. Ze mogen niets voor elkaar bedekt of verborgen houden. Er mag niets zijn wat de ander niet mag weten. Dat is ‘naakt’ zijn voor elkaar, volkomen transparant zijn, volkomen open zijn naar elkaar toe.

Geen van beiden mag er een ‘verborgen agenda’ op na houden. In de huwelijken in de wereld, maar ook in huwelijken van christenen, komt het voor dat man en vrouw twee agenda’s hebben, dat ze dingen voor elkaar verborgen houden. Dat mag absoluut

niet gebeuren. Als dat gebeurt, betekent dat de dood van het huwelijk. Om dat te voorkomen is het belangrijk dat man en vrouw in een open relatie met de Heer Jezus leven. Wie in gemeenschap met Hem leeft, zal niets voor de huwelijkspartner verborgen houden en geen dingen doen die de ander niet mag weten.

Wees op uw hoede met uw geest

Het huwelijk is een verbond. In *Maleachi 2*, staan daarover enkele belangwekkende verzen: *“Dan zegt u: Waarom? Omdat de HEERE Getuige is tussen u en de vrouw van uw jeugd, tegen wie ú trouweloos handelt, terwijl zij toch uw metgezellin en de vrouw van uw verbond is. Heeft Hij [er] niet maar één gemaakt, hoewel Hij [nog] geest overhad? En waarom die ene? Hij zocht een goddelijk nageslacht. Daarom, wees op uw hoede met uw geest, en handel niet trouweloos tegen de vrouw van uw jeugd. Want de HEERE, de God van Israël, zegt dat Hij het wegsturen [van de eigen vrouw] haat, hoewel men het geweld bedekt met zijn gewaad, zegt de HEERE van de legermachten. Wees dus op uw hoede met uw geest en handel niet trouweloos” (Ml 2:14-16).*

Het is mij bij het nadenken over dit onderwerp ineens opgevallen dat zowel aan het eind van *vers 15* als aan het eind van *vers 16* de waarschuwing staat om *“op uw hoede met uw geest”* te zijn, en *“niet trouweloos”* te handelen in het huwelijk. Wat betekent dat? Dat het om onze geest, ofwel ons denken, gaat. Wij worden voortdurend in onze geest of in ons denken aangevallen om over het huwelijk te gaan denken zoals de wereld dat doet. Die geest is al diep in de christenheid doorgedrongen. De vermaning dat wij *“onzelf reinigen van alle bevelekking ... van [de] geest” (2Ko 7:1)* mogen wij wel er harte nemen.

Opmerkelijk in dit verband is de waarschuwing in de *tweede brief aan Timotheüs*, de laatste brief die de apostel Paulus heeft geschreven. Hij schrijft daarin over het verval in de christenheid, wat die brief voor ons uiterst actueel maakt. Juist die brief eindigt hij in het laatste vers met de zegenwens voor Timotheüs en ook voor ons: *“De Heer zij met je geest” (2Tm 4:22).*

Als we niet met onze geest op onze hoede zijn en de Heer niet met onze geest is, zal ons denken worden beïnvloed door de publieke opinie. Dan beginnen we begrip te krijgen voor allerlei alternatieve vormen van samenleven. We nemen kennis van het nieuws en van allerlei onderzoeken. Sommigen kijken regelmatig naar praatprogramma's of soapseries waarin de spot wordt gedreven met huwelijk en huwelijkstrouw. Wanneer we dat met enige regelmaat doen, ontkomen we niet aan de afstomping van onze geest. Hoe waarden wij wat we via onze ogen en oren in onze geest tot ons nemen? Toetsen wij alles wat in de maatschappij om ons heen gebeurt aan het Woord van God? Dat is de uitdaging nu.

Trouw aan het huwelijksverbond

Wanneer we de uitdaging aangaan en de meerderheid niet volgen in het kwaad (*Ex 23:2*), krijgen we de massa tegen ons. De mensen begrijpen ons niet en verklaren ons zelfs voor gek wanneer we de eenvoudige aanwijzingen van het Woord van God met betrekking tot het huwelijk volgen. Wat in de wereld steeds meer normaal wordt, staat in grote tegenstelling tot de wil van God dat we trouw zijn aan *"de metgezellin en de vrouw van uw verbond"* (*Mi 2:14*).

Salomo gebruikt in *Spreuken 2* ook het woord *verbond* in verbinding met het huwelijk. Hij zegt: *"Om je te redden van de vreemde vrouw, de onbekende [die] met haar woorden vleit, die de leidsman van haar jeugd verlaat, en het verbond van haar God vergeet"* (*Sp 2:16-17*). Het is 'het verbond van haar God', dat is het verbond tussen haar en haar man dat door God voor hen heeft gemaakt.

Salomo spreekt over *"de vreemde vrouw"*. Iedere vrouw behalve de eigen vrouw is de vreemde vrouw. Dat is de vrouw die iemand vreemd moet zijn, voor wie geen enkele liefde mag worden opgevat. Het gaat hier niet over broeder- en zusterliefde in de gemeente, maar over de seksuele begeerten, waarvan de Heer Jezus tegen iedere man zegt: *"U hebt gehoord dat gezegd is: U zult geen overspel plegen. Maar Ik zeg u, dat ieder die een vrouw aanziet om*

haar te begeren, al overspel met haar gepleegd heeft in zijn hart" (Mt 5:27-28). Dat zegt Hij tegen mannen, want hun grote gevaar is dat zij ontrouw worden aan de vrouw van hun jeugd.

De wereld gedraagt zich in dit opzicht steeds walgelijker. De ontrouw wordt als vermaak gepresenteerd. Er is een datingsite, met de naam 'second love', die prikkelt om stiekem vreemd te gaan of zelfs wel in onderling overleg met de partner die ook de 'vrijheid' neemt om vreemd te gaan. 'Ben je getrouwd?', zo sist de slang, 'nou, dat is niet erg. Je moet niet zo eenkennig zijn, want er zijn nog meer van die mooie, leuke vrouwen. Gun jezelf een plezier-tje. Het zal je eigen relatie goed doen.'

Ook de emancipatiebeweging maakt zich sterk voor een 'grenze-loze' beleving van seks: 'Je bent toch niet zo achterlijk en ouder-wets om jezelf te beperken tot één man of één vrouw? Je moet vrij zijn, je moet je niet laten knechten. Staat er iets over in de Bijbel? Zie je wel, dat is een boek dat mensen beperkingen oplegt.'

We leven in oorlogsgebied. Er is een enorme geestelijke strijd gaande. De satan heeft talloze mensen in zijn greep die zich laten gebruiken om de waarheid van Gods Woord over het huwelijk te torpederen. Het moet voor ons duidelijk zijn dat we alle pogingen om het huwelijk uit te hollen of weg te redeneren radicaal verwerpen. Weg ermee!

Het belangrijkste element in het huwelijk is niet onze liefde, maar onze trouw. Onze liefde kan soms nog op en neer gaan, maar aan trouw mag nooit iets mankeren. Trouw is een keus, los van onze gevoelens. Je kiest ervoor trouw aan je vrouw te zijn of je kiest ervoor haar ontrouw te zijn. Ontrouw overkomt je niet, ontrouw is een bewuste zondige daad. Barnabas heeft de gelovigen in Antiochië vermaand om "*met het voornemen van hun hart bij de Heer te blijven*" (Hd 11:23). Met datzelfde voornemen van het hart moeten wij in trouw bij onze vrouw blijven.

God zoekt een Goddelijk nageslacht

We hebben gelezen in *Maleachi 2:15* dat God er maar “*één gemaakt*” heeft, dat wil zeggen één echtpaar van één man en één vrouw. Niet een man met meerdere vrouwen of een vrouw met meerdere mannen. En waarom die ene? Omdat Hij zoekt naar “*een goddelijk nageslacht*”. Hij heeft het huwelijk behalve voor de seksualiteit ook gegeven voor het verwekken van nageslacht, zoals in *Genesis 1:28* staat: “*En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde.*” Dat het huwelijk ook is gegeven voor de beleving van seksualiteit komt in *Genesis 2* naar voren.

Seksualiteit is een gave van God om binnen het huwelijk te leven en te genieten. Daarover hebben we al het een en ander gezien. Maar hoe denken we over dat ‘Goddelijk nageslacht’ dat Hij zoekt? Daarmee wordt bedoeld dat Hij wil dat de kinderen die wij mogen krijgen, voor Hem zullen opgroeien en tot Zijn eer zullen leven.

Of moeten onze kinderen tot *onze* glorie dienen, dat *wij* vol trots kunnen zeggen: ‘Moet je eens kijken, dit heeft mijn zoon, dit heeft mijn dochter, bereikt? Het is belangrijk dat ze een opleiding volgen die in overeenstemming is met hun capaciteiten en dat ze een baan hebben die past bij hun bekwaamheden, waardoor ze in hun onderhoud en dat van hun eventuele gezin kunnen voorzien. Ze moeten leren daarmee op een verantwoorde wijze om te gaan. Dan zullen ze ook een nuttige bijdrage aan de samenleving leveren.

Maar waar het echt om gaat, wat alleen echt belangrijk is, is dat ze de Heer Jezus leren kennen en voor Hem gaan leven. Dat kunnen wij als ouders hun niet geven, maar we kunnen het hun wel voorleven. Staat dat ons duidelijk voor de aandacht bij de opvoeding van de kinderen die we hebben gekregen? Dit aspect van de rol van de ouders moet ons helder voor de geest staan of weer komen staan.

De rol van ouders is van grote betekenis. We zullen daar verderop nog nader naar kijken. Nu al kan worden gezegd dat ouders

hun kinderen kunnen laten zien dat er werkelijk volle genoegdoening ligt in een leven van toewijding aan de Heer Jezus. De mens in de wereld, de mens zonder God, beroemt zich op alles wat hij heeft, ook op zijn kinderen. Hij bedenkt niet dat hij alles wat hij heeft, van God heeft gekregen, maar gebruikt alles tot zijn eigen glorie. En dat terwijl God geëerd wil worden, daar heeft Hij recht op. Het behoort het verlangen van ieder van ons te zijn dat in het leven van de kinderen die we hebben gekregen God geëerd wordt. Alles wat zonder God gebeurt, is in elk geval waardeloos en vaak schadelijk.

Nog even een opmerking naar aanleiding van dat Goddelijk nageslacht. In het licht daarvan zijn homoseksuele en lesbische dwaas en verwerpelijk. Nog afgezien van andere Schriftplaatsen die deze relaties veroordelen (zie Rm 1:24-31), zijn ze in strijd met de wil van God Die man en vrouw in het verbond van het huwelijk verenigt voor het verwekken van kinderen. Dat is een opdracht.

God wil onze heiliging

Of we nu jong in het geloof zijn of al lang met de Heer leven, God maakt voor ieder van ons Zijn wil over seksualiteit in duidelijke bewoordingen bekend. Hij wil onze heiliging, dat wil zeggen dat we leven voor Hem. Dat deze heiliging ten nauwste verbonden is met onze omgang met seksualiteit, lezen we in de *eerste brief aan de Thessaloniërs*. Uit wat Paulus daar, onder de leiding van Gods Geest, zegt, blijkt weer de actualiteit van Gods Woord. Het is goed het gedeelte eerst te lezen en er nog wat over te zeggen:

“Want dit is [de] wil van God: uw heiliging, dat u zich onthoudt van de hoererij; dat ieder van u zijn eigen vat weet te bezitten in heiliging en eerbaarheid (niet in begerige hartstocht, zoals de volken die God niet kennen) [en] dat men zijn broeder geen onrecht aandoet en hem bedriegt in die zaak; want [de] Heer is een wreker van dit alles, zoals wij u ook vroeger gezegd en ernstig betuigd hebben. Want God heeft ons niet geroepen tot onreinheid, maar in heiliging. Daarom, wie dit veracht, ver-

acht niet een mens, maar God, Die u <ook> Zijn Heilige Geest heeft gegeven" (1Th 4:3-8).

In de tijd van Paulus heeft geslachtelijke onreinheid een zodanige vaste plaats in het Griekse en Romeinse leven, dat het klaarblijkelijk door niemand als een afschuwelijke zonde tegen God en de medemens wordt gezien. Dat het niet meer als een afschuwelijke zonde wordt gezien, geldt ook voor het eens christelijke Westen.

Of we nu getrouwd zijn of niet, we leven in een maatschappij waarin het huwelijk hard onderuit wordt gehaald. Het bevindt zich niet meer op een hellend vlak, maar het wordt van de steilte in de afgrond gegooid. De seksuele moraal holt gillend achteruit. In nagenoeg elke film komen minstens prikkelende scènes voor, maar vaak is het niet minder dan harde porno. Reclameboodschappen zijn vaak voorzien van een 'snufje' erotiek. En de vloedgolven aan smerigheid die via internet worden aangeboden, kennen geen einde, niet aan hoeveelheid en niet aan gruwelijk smerige inhoud.

De Thessaloniërs zijn uit dit leefpatroon bevrijd, maar worden omgeven door mensen die nog steeds dat leefpatroon erop nahouden. De kans om in een oud patroon terug te vallen blijft altijd aanwezig. Om dat te voorkomen moeten er stevige maatregelen worden genomen. Er wordt gezegd dat ze zich moeten onthouden van hoererij. Dat is hun verantwoordelijkheid en dat geldt ook voor ons.

Er wordt een beroep gedaan op onze zelfbeheersing. Voelt iemand de neiging opkomen om seksboekjes te lezen of 'het net' op te gaan en pornosites te bezoeken? Laat hij er niet aan toegeven en zijn denken onmiddellijk vullen met iets van de Heer Jezus. Citeer teksten uit Gods Woord. Het is niet zozeer belangrijk wát je citeert, maar meer dát je iets citeert. *God* wil onze heiliging. We mogen weten dat we door het geloof in het werk van Christus geheiligd zijn, dat wil zeggen dat God ons voor Zichzelf heeft afgezonderd van de wereld (1Ko 6:11). Het is Zijn wil dat we dan ook een heilig leven leiden, een leven afgezonderd van de zonde en gericht op Hem: *"Weest als kinderen van [de] gehoorzaamheid niet*

gelijkvormig aan de begeerten van vroeger in uw onwetendheid, maar wordt, zoals Hij Die u geroepen heeft heilig is, ook zelf heilig in al [uw] wandel; want er staat geschreven: 'Weest heilig, want Ik ben heilig'" (1Pt 1:15-16).

Zich onthouden van hoererij

Gods wil is, zo staat hier, dat wij ons onthouden van de hoererij. Daarvoor is nodig dat ieder van ons zijn *"eigen vat weet te bezitten in heiliging en eerbaarheid"* (1Th 4:3). Het begrip 'vat' wordt wel gebruikt om een mens mee aan te duiden (Hd 9:15; Rm 9:22, 23; 2Tm 2:21) of ook ons eigen lichaam (vgl. 2Ko 4:7). In dit verband kan het zowel slaan op onze eigen vrouw, die *"een zwakker vat"* wordt genoemd (1Pt 3:7), als op ons eigen lichaam. In de beide gevallen is de vraag of we ermee omgaan in heiliging en eerbaarheid.

In de wereld is de vrouw verlaagd tot een lustobject. God laat in Zijn Woord zien dat de vrouw op dezelfde wijze een erfgenaam is van Gods beloften als de man (1Pt 3:7). Dat zij 'een zwakker vat' is, geeft de man gelegenheid met haar om te gaan op een wijze die recht doet aan haar vrouw zijn. Hij zal haar veiligheid en bescherming bieden.

Het 'vat' gezien als het eigen lichaam mogen we niet misbruiken om begerige hartstocht uit te leven. In dit verband kunnen we denken aan zelfbevrediging. Wie geregeld in zelfbevrediging een uiting zoekt voor zijn gevoelens, maakt grote kans als gehuwde daar het huwelijk voor te misbruiken. Het huwelijk mag niet dienen als middel dat dient tot het bevredigen van seksuele begeerten. De seksualiteit moet ook in de ongehuwde of verloofde – dat betekent ook: nog ongehuwde – staat op de juiste plaats worden gehouden. Daarom is het belangrijk op de goede manier te leren omgaan met wat God in de seksualiteit heeft gegeven.

Paulus wijst in dit gedeelte in *vers 6* ook op het misbruik van de vrouw van de broeder. Hij trekt een scherpe grens. Het delen van alle bezittingen mag dan het ware christendom kenmerken, van de vrouw van je broeder blijf je af. Die behoort hem toe. Wie die

grens niet in acht neemt, maar daar overheen gaat, doet zijn broeder groot onrecht. Dit “onrecht” is niet zomaar weg te poetsen door een snelle belijdenis (zie *Sp* 6:32-35), vaak gedwongen afgelegd na betrappt te zijn.

Digitale hoererij

Een steeds vaker voorkomende vorm van hoererij is de digitale vorm. Internet is het middel dat deze gelegenheid ruimschoots biedt. Het aanbod is gigantisch en het aantal pornosites neemt dagelijks toe. Vele miljoenen pornosites zijn sluimerend aanwezig. Een simpele muisklik of aanraking van het scherm maakt ze springlevend. Deze ‘stille’ hoererij wordt ook door gelovigen bedreven. Soms blijft het beperkt tot een enkele keer een bezoek aan zo’n site ‘uit nieuwsgierigheid’. Er zijn ook gevallen – en dat worden er steeds meer – waar het verslavende vormen heeft aangenomen. Denk niet: dat zal mij niet overkomen. Het is beter om te doen als Job, die zegt: “*Ik heb een verbond gesloten met mijn ogen*” (*Jb* 31:1), dat wil zeggen, neem je heilig voor niet naar iets te kijken waardoor je verontreinigd wordt.

De Heer wreekt alles wat met hoererij te maken heeft. Dat heeft Paulus hun gezegd toen hij bij hen was, net zoals hij toen over de verdrukkingen heeft gesproken (*1Th* 3:4). Hier zegt hij erbij dat hij het “*ernstig betuigd*” heeft. Deze dingen hebben die nadruk nodig. Een vermaning is niet genoeg. Dit kwaad is zo algemeen en sluit zo aan op onze eigen verdorven natuur, dat de dreiging van de wraak van de Heer ons als een schrikbeeld voor ogen moet worden geplaatst. Misschien dat we er dan voor worden bewaard dit kwaad te begaan.

God heeft immers “*niet geroepen tot onreinheid, maar in heiliging*” (*1Th* 4:7). In de vorige verzen zijn we opgeroepen om een heilig leven te leven, met daaraan verbonden de waarschuwing dat we de Heer als Wreker op onze weg zullen vinden, als we dat niet doen. Het doen van Gods wil wordt echter niet alleen bepaald door angst voor Gods oordeel. Een positief motief om een leven in reinheid te leiden vinden we in het kennen van Gods bedoeling

voor al Zijn kinderen: Hij heeft ons door het evangelie geroepen met de bedoeling dat we heilig zijn in heel onze wandel, zoals Hij heilig is (1Pt 1:16).

Niet verachten wat God heeft gezegd

Met het woord “*daarom*” (1Th 4:8) leidt Paulus de samenvatting in van het onderwerp waarover hij in de voorgaande verzen tot ons heeft gesproken: we mogen niet verachten wat God over seksualiteit en eerbaarheid en reinheid en de hoogheid van het huwelijk zegt. ‘Verachten’ is terzijde stellen, ongeldig verklaren, afwijzen, verwerpen. Er blijkt minachting uit voor iets wat buitengewoon waardevol is en daarom hooggeacht moet worden. Die waarschuwing komt tot ons als belijdende christen. Dat wil zeggen dat we ertoe in staat bent.

Dit ‘verachten’ begint niet direct met de grofste vorm van zedeloosheid. We moeten waakzaam zijn dat we in deze dingen dicht bij Gods Woord blijven. In gesprekken met mensen in onze omgeving die met Gods Woord geen rekening houden, kunnen we zomaar begrip gaan krijgen en tonen voor verhoudingen die duidelijk tegen Gods Woord ingaan. Als dat begrip ingang bij ons heeft gekregen, moeten we dat bij onszelf veroordelen. We verachten God erdoor wanneer we iets in onze gedachten toelaten wat Hij veroordeelt. We doen er verstandiger aan te verachten wat mensen daarover in tegenspraak met Gods Woord zeggen.

We zien dat Paulus teruggaat naar het hoogste gezag, dat van God, dat ver uitgaat boven het gezag van mensen. Hij is een dieenaar die de inzettingen *van God* doorgeeft. Die inzettingen opzij-schuiven betekent niet hem, een mens, opzij-schuiven, maar God Zelf (vgl. 1Sm 8:7). Voor ieder die seksuele zonden als onbelangrijk afdoet, hebben God en zijn Woord geen enkele betekenis. Dat mag bij ons niet het geval zijn.

Paulus besluit het onderwijs aan de Thessaloniërs en aan ons over huwelijk en seksualiteit met erop te wijzen dat God ons “*Zijn Heilige Geest*” heeft gegeven, met de nadruk op ‘Heilige’. Door

Hem kunnen we Gods inzetting handhaven. Bij onze bekering is Hij in ons komen wonen (*Ef 1:13*). Ons lichaam is de tempel van de Heilige Geest (*1Ko 6:18-19*). Daarom kan er vervolgens tegen ons worden gezegd: “Want u bent voor een prijs gekocht; verheerlijkt dan God in uw lichaam” (*1Ko 6:20*). Als we denken aan de prijs die de Heer Jezus voor onze verlossing heeft betaald, willen we toch niet anders dan voor Hem leven?

Houd het huwelijk in ere

God wil dat het huwelijk “bij allen” en in alle dingen “in ere” is (*Hb 13:4*). Dat het huwelijk in ere is, wil zeggen dat er trouw is aan de instelling en de praktijk ervan, vooral waar het de seksuele omgang betreft. Het huwelijk moet in ere zijn zowel bij de getrouwen als bij de ongetrouwen. Voor de getrouwen betekent het dat het bed – anders gezegd: de seksuele omgang – alleen gedeeld wordt met de man of vrouw met wie iemand getrouwd is. Voor de ongetrouwen betekent het dat er geen seksuele omgang is. Seksuele omgang vóór het huwelijk is hoererij, seksuele omgang door getrouwen buiten hun huwelijk is overspel. Beide zijn een gruwel voor God.

In de wereld is het huwelijk gedegradeerd tot ‘een’ vorm van samenwonen. De opdracht aan de getrouwen is om het huwelijk in zijn oorspronkelijke bedoeling vast te houden en inhoud te geven. We mogen Gods standaard niet aanpassen aan die van de wereld. Vasthouden aan deze instelling van God brengt zegen, het loslaten ervan brengt de vloek. Hoererij en overspel beginnen vaak stiekem, verborgen voor anderen, maar God ziet het. Niemand die dit bedrijft, ontloopt Zijn oordeel.

De Heilige Geest geeft ons de kracht om van de zonde af te staan en bezig te zijn Wie de Heer Jezus is. De Heilige Geest richt ons hart op de Heer Jezus (*zie Jh 16:13-14*). Als wij in de kracht van de Heilige Geest de relatie met Christus onderhouden, zullen we de kracht hebben om rein te blijven als we niet getrouwd zijn en om rein te blijven als we wel getrouwd zijn.

3. Samenwonen

Ongehuwd samenwonen

Wat we tot nu aan de hand van Gods Woord over het huwelijk hebben gezien, maakt duidelijk dat ongehuwd samenwonen geen door God gewilde, gewenste of toegestane vorm van samenleven tussen een man en een vrouw is. Wanneer door christelijke voorgangers wordt beweerd dat het huwelijk 'een door God geschonken mogelijkheid' is, is dat een zeer misleidende uitspraak. Het huwelijk is namelijk de *enige* door God gegeven samenlevingsvorm en daardoor voor Hem als enige aanvaardbaar.

Als een stel gaat samenwonen, kunnen ze dat contractueel laten vastleggen. Ze leggen zichzelf en elkaar op formele wijze allerlei verplichtingen op, omdat je toch ergens op wilt kunnen terugvallen indien de relatie eventueel stuk loopt. Wanneer je uit elkaar gaat, kun je met dit contract de ander aan zijn of haar verplichtingen houden en zo nodig via de rechter nakoming ervan afdwingen.

Hoewel de overheid het steeds gemakkelijker maakt om te scheiden en daarvoor ook zaken wettelijk regelt, heeft het huwelijk naar Gods gedachten die uitweg niet. Je trouwt niet met in het achterhoofd de gedachte dat het wel eens fout zou kunnen gaan. Als je ervan overtuigt bent dat je elkaar uit Gods hand hebt gekregen, weet je dat je voor het leven aan elkaar verbonden bent, om samen het leven tot meerdere glorie van God te leven.

U zult (niet) ...

Er staat nergens in de Bijbel het gebod: 'U zult trouwen' of: 'U zult niet samenwonen'. Wanneer dat wel het geval zou zijn, zou het voldoende zijn gewoon naar het betreffende vers in de Bijbel te verwijzen. De Bijbel heeft dan, als het eind van alle tegen-

spraak, gesproken. Dat laatste mag dan het geval zijn, maar de praktijk zal dan aantonen dat de mens, net als hij met alle andere geboden van God heeft gedaan, ook dit soort geboden met voeten treedt. De mens heeft zijn hele geschiedenis door bewezen dat hij zich gewoon niet houdt aan zelfs de meest duidelijke geboden die God heeft gegeven.

Dat is al zo in het paradijs. God zegt tegen de mens dat hij van alle bomen in de hof vrij mag eten, met uitzondering van één bepaalde, met naam genoemde, boom. En wat doet de mens? Hij eet er toch van. Later geeft God aan Israël Zijn tien geboden. En wat doet Israël? Israël overtreedt ze allemaal, zonder ook maar één uitzondering. Een gebod aangaande samenwonen zal geen ander lot beschoren zijn, want de mens is niet veranderd. Daarom is het goed om na te gaan wat ongehuwd samenwonen betekent, waar het vandaan komt, wat de oorsprong ervan is en waar het voor staat.

Samenwonen is in

Samenwonen is ingeburgerd, het is in. Met samenwonen bedoel ik dan 'ongehuwd samenwonen'. Jonge mensen, maar ook ouderen, kiezen vaak voor deze relatievorm.

We gaan even terug in de tijd. Tot het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw wordt er ook al, maar dan sporadisch, ongehuwd samengewoond. Je kunt gerust zeggen dat samenwonen tot die tijd een uitzonderlijk verschijnsel is. Zulke uitzonderingen hebben beslist niet op algemene instemming kunnen rekenen. Het wordt niet geaccepteerd, want het wijkt af van wat in die tijd door de samenleving normaal wordt geacht, en normaal is dat men trouwt. Maar als een gewoonte, hoe goed en bijbels die gewoonte ook is, niet meer is dan een gewoonte, is de duurzaamheid ervan beperkt. Als iemand niet weet waarom iets gedaan wordt, loopt hij soepel mee met veranderingen, zeker als die veranderingen beter aansluiten bij zijn beleving.

Omdat ongehuwd samenwonen inmiddels algemeen is geaccepteerd, is het niet-normale, uitzonderlijke karakter ervan verdwenen. In plaats van afwijzing is er acceptatie: het wordt normaal gevonden. Vanaf de genoemde jaren '60 zien we hoe een omslag plaatsvindt in het tot dan toe normale patroon van relatievorming. Het ongehuwd samenwonen begint zijn opmars en wordt tot de breed geaccepteerde vorm van samenleven van vandaag.

In het meest recente onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek naar een uiterst losse vorm van ongehuwd samenwonen, de zogenaamde 'latrelatie' ('lat' is de afkorting van 'living apart together'), staat het volgende¹:

Latten is een relatievorm die in de jaren tachtig en negentig in Nederland aan betekenis heeft gewonnen. Sinds 2003 is het aandeel latters echter nauwelijks meer gegroeid. Zo'n 7 procent van de zelfstandig wonende volwassenen heeft een latrelatie. Ongeveer een kwart van hen heeft ook een voorkeur om in de toekomst te blijven latten. Ook dat aandeel is gelijk gebleven. Tegelijkertijd steeg het aandeel alleenstaanden in de periode 2003–2013, *nam het aandeel ongehuwd samenwoners toe* (curs. van mij, GdK), en was het aandeel latters binnen de groep met een relatie groter dan in 2003. Ondanks dat het aandeel latters nauwelijks is veranderd, *lijkt het er dus wel op dat er in Nederland sprake is van een voortgaande individualisering: mensen kiezen steeds minder voor traditionele relatievormen zoals het huwelijk en vaker voor niet-institutionele alternatieven zoals de samenwoonrelatie* (curs. van mij, GdK) of de latrelatie en zijn vaker alleenstaand. [Einde citaat]

Samenwonen weerspiegelt de samenleving

Het onderzoek van het CBS geeft aan dat de opkomst van ongehuwd samenwonen geen op zichzelf staand verschijnsel is, maar deel uitmaakt van 'een voortgaande individualisering' in de samenleving. Het is goed daar oog voor te hebben. Door die ontwikkeling kiezen jonge mensen niet meer als vanzelfsprekend voor het tra-

¹ Zie <https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2015/36/latrelaties-in-nederland>

ditionele relatie- en gezinsmodel. Wie ongehuwd samenwoont, heeft een relatievorm gekozen die past bij het geestelijk klimaat van de huidige maatschappij. Kort gezegd heeft die ontwikkeling geleid tot de volgende geestelijke instelling en doelstelling: het hoogste goed in het leven is het bevredigen van mijn persoonlijke verlangens en genoegens, en het invulling geven aan mijn persoonlijke vrijheid. Ongehuwd samenwonen sluit daar beter op aan dan trouwen met de daarbij behorende verplichtingen.

Uit het gezinsrapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2011)² blijkt dat de relaties van ongehuwd samenwonenden minder stabiel zijn dan van gehuwd samenwonenden. Onder het veelzeggende kopje 'Huwelijken na periode van samenwonen minder stabiel' staat: 'Ongehuwd samenwonen kan als een proefperiode worden beschouwd voordat men in het huwelijksbootje stapt. Als de relatie stabiel is gebleken of partners aan kinderen denken, trouwen ze vaak alsnog. Ondanks de proefperiode zijn huwelijken waaraan een samenwoonrelatie is voorafgegaan minder stabiel dan huwelijken zonder voorafgaand samenwonen.' En onder het volgende even veelzeggende kopje 'Ongehuwde samenwoners eerder uit elkaar' wordt opgemerkt: 'Ongeacht of er wel of geen periode van ongehuwd samenwonen aan vooraf is gegaan, zijn huwelijken vooral in de eerste jaren veel stabielier dan relaties van mensen die ongehuwd samenwonen.'

Samenwonen als leefvorm wordt, zoals het SCP opmerkt, wel gezien als een soort proefhuwelijk. Een voorbeeld uit de praktijk illustreert dat heel raak. Een stel dat na een periode van samenwonen is getrouwd, heeft hun huwelijk als volgt bekendgemaakt: 'Na twaalf en een half jaar hokken, hebben we besloten het erop te gokken'. Tja, het huwelijk blijft een gok, ook al heb je al twaalf en een half jaar samengewoond, wanneer je God erbuiten laat.

² www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2011/Gezinsrapport_2011

Enkele ontwikkelingen

Er zijn nog meer ontwikkelingen die hebben bijgedragen aan de populariteit van ongehuwd samenwonen. Een onderzoek³ daarvoor werpt er licht op. Dit onderzoek dateert van 1996, dat is twintig jaar geleden en daardoor enigszins gedateerd. Maar voor zover ik kan zien, is er geen aanleiding de uitkomsten ervan bij te stellen of zelfs maar te verwachten dat er een wending ten goede zal optreden. In de onderzoeken van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de constatering in het gezinsrapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau (CPB) kan ik tot nu toe alleen maar een bevestiging van mijn verwachting zien.

Het onderzoek van twintig jaar geleden is ook nu nog representatief. Het gaat namelijk uit van een kentering in de samenleving die zich tot vandaag manifesteert en alleen maar steeds duidelijker waarneembaar wordt voor wie het wil zien. De mens marcheert vastberaden voort op de weg die sinds de kentering is ingeslagen, zonder enige overweging tot verandering van koers.

Er komen zelfs meer en meer zijwegen bij waarvan wordt gezegd dat die allemaal parallel aan de 'hoofdweg' lopen. We kunnen het ook 'wildgroei' noemen. Een recente vorm van wildgroei is het 'meeroudergezin'. Het meeroudergezin is op 7 december 2016 een van de punten van het nieuws op NOS.nl. Het betreft de uitslag van een onderzoek van een 'staatscommissie herijking ouderschap' (!) wordt vermeld.

Deze commissie heeft, aldus het bericht, twee jaar lang onderzocht hoe zaken in het familierecht kunnen worden aangepast aan de veranderende maatschappij: 'Vandaag de dag zijn er, meer dan vroeger, verschillende gezinssituaties. Eenoudergezinnen, samengestelde gezinnen, regenbooggezinnen. De staatscommissie wil de belangen van kinderen in al dit soort situaties juridisch borgen', schrijft de commissie.

³ Katelijne van den Brande, *'Ongehuwd samenwonen, Betekenissen van de relatie en de leefvorm', 1996, Leuven/Apeldoorn.*

Deze agenda liegt er niet om. Het moet goed tot ons doordringen dat de norm van de staatscommissie deze is: de veranderende maatschappij. Dat daarbij 'de belangen van kinderen' worden genoemd, kan iemand om de tuin leiden, maar niet wie Gods norm voor het gezin hanteert. En dit is niet het einde van het om zeep helpen van het gezin. De genderbeweging, waarover ik bij hoofdstuk 8 nog iets zal zeggen, is uit de startblokken geschoten en is bezig aan een onstuitbare opmars.

Er zullen in de loop van de tijd nog meer onzinnige wettelijke aanpassingen komen vanwege een continu veranderende maatschappij. Waar kunnen deze ontwikkelingen die zozeer afwijken van wat God heeft ingesteld en waarvoor Hij de handleiding geeft in Zijn Woord anders op uitlopen dan op totale chaos?

Echtscheiding

De opkomst van ongehuwd samenwonen valt samen met een spectaculaire groei in het aantal echtscheidingen. In 1964 hebben we in Nederland een krappe 6000 echtscheidingen, rond de eeuwwisseling is dat aantal meer dan verzesvoudigd⁴. Na een lichte daling in 2009 neemt het aantal echtscheidingen in de jaren daarna weer toe tot 35.000 in 2014.

Echtscheiding is in de loop van de tijd steeds meer een oplossing voor relationele problemen geworden. Mensen denken niet 'Ik heb de ander trouw beloofd', maar gaan uit van 'Wat voel ik nog voor de ander?' Het huwelijk wordt ervaren als een blokkade voor de oplossing van relationele problemen en daardoor voor de beleving van persoonlijk geluk. In het lossere verband van ongehuwd samenwonen is die blokkade nauwelijks aanwezig. De overheid werkt bovendien stevig mee aan een eenvoudiger maken van ontbinding van een huwelijk.

⁴ Persbericht van het Centraal Bureau voor de Statistiek, 6 februari 2002, meldt dat in 2001 het aantal echtscheidingen fors steeg tot een recordhoogte van 37.500.

Daling geboorten

Een andere ontwikkeling wordt zichtbaar in de daling van het aantal geboorten. Dat komt onder andere door

- uitstel van ouderschap,
- minder kinderen per gezin,
- bewuste kinderloosheid.

Het gezegde 'kinderen zijn hinderen' had in vroegere jaren de betekenis dat kinderen wel eens lastig kunnen zijn, dat ze je rust kunnen verstoren en je geduld kunnen beproeven. De betekenis is nu dat kinderen een belemmering vormen om je vleugels uit te slaan, je eigen carrière op te bouwen en je eigen vertier te zoeken. Een gezin met kinderen wordt steeds meer als een belemmering voor de individuele vrijheid ervaren.

Emancipatie

Het hoeft geen verbazing te wekken dat ook de emancipatie van de vrouw een behoorlijke rol speelt in de maatschappelijke veranderingen. Je ziet dat onder andere in haar deelname in het arbeidsproces. Een logisch aspect daarbij is dat ze ook ambities heeft.

Ik spreek hier geen veroordeling uit over het werken van de getrouwde vrouw op zich. Ook in de Bijbel komen we meerdere hardwerkende getrouwde vrouwen tegen. Lees bijvoorbeeld *Spreuken 31* maar eens. Waar het om gaat, is het motief, waaróm de vrouw wil werken. Binnen de ontwikkelingen die zich in de samenleving voordoen, wil ze zich ontworstelen aan het traditionele beeld dat zij als vanzelfsprekend de zorg voor gezin en huishouding op zich neemt. Haar zorgtaken worden ervaren als een belemmering voor haar individuele ontplooiing.

Seksuele vrijheid

Waar we ook niet omheen kunnen, is het gegeven dat sinds de jaren zestig de seksuele vrijheid sterk is toegenomen. Het is achterhaald om de seksualiteit uitsluitend met het huwelijk te verbinden en uitsluitend binnen de sfeer van het huwelijk te beleven. Geslachtsgemeenschap vóór het huwelijk is niet meer verkeerd of zondig. Geslachtsgemeenschap mag zelfs plaatsvinden zonder enig huwelijkspectief. Het gedrag is ernaar: steeds meer mensen hebben als ongehuwden seksuele contacten.

Deze veelgeprezen seksuele vrijheid is ook niet beperkt gebleven tot geslachtsgemeenschap tussen een ongehuwde man en vrouw, of jongen en meisje. De vrijheid is ruimer geworden. Homoseksualiteit is uit de taboesfeer gehaald. Men vecht ervoor, en met succes, om naar zijn 'geaardheid' te mogen leven en als een normale relatievorm inclusief seksualiteit in onze maatschappij geaccepteerd te krijgen. Het door homo's verkregen recht om te trouwen is daarvan een resultaat.

Dit resultaat is geen eindstation van de seksuele revolutie. Nieuwe takken in de seksuele vrijheid roepen om erkenning, zoals die van veelwijverij. De getrouwde man wil het recht hebben om met nog een vrouw te trouwen, en nog een, en nog een, en ...

Keuzevrijheid

Samenwonen is een uiting van de keuzevrijheid die vooral jongvolwassenen menen als een fundamenteel recht te bezitten. Ze willen zelf kiezen, zelf beslissen, hun eigen gang gaan. Iedereen heeft zijn eigen leven en is daarin vrij. Het gaat erom of men gelukkig is met zijn manier van leven, of men zich er goed bij voelt. Anderen moeten zich daar niet mee bemoeien. Tradities zijn aardig, maar mogen geen levenswijze opleggen. Keuzes zijn tegenwoordig minder dwingend voorgeschreven door kerk, buurt en familie.

Ook is er meer te kiezen. Je kunt kiezen uit bijvoorbeeld gehuwd of ongehuwd samenwonen met of zonder een samenlevingscontract, of een latrelatie. Meer dan vroeger kiest men zelf of en op welke leeftijd men hoeveel kinderen wil. Ook de dagelijkse gang van zaken in het huishouden gebeurt niet meer naar het vastgelegde patroon van vroeger.

Waarde van onderzoeken 'onder de zon'

De onderzoeken die ik heb aangehaald, tonen de uitkomsten zoals de onderzoekers die hebben gezien. Zij hebben hun onderzoeken verricht 'onder de zon'. Ze hebben God er niet bij betrokken. Dat wil niet zeggen dat hun onderzoeken niet goed zijn en de uitkomsten geen goede voorstelling van de onderzochte zaken geven. Het lijkt mij dat de onderzoekers goed werk hebben verricht en dat hun uitkomsten een juist beeld geven van wat er in de samenleving speelt.

Maar wat moet je ermee? Het gaat toch om de zin van het leven? Het volgen van ontwikkelingen en het vaststellen dat de inhoud of kwaliteit van het leven een zekere verandering ondergaat, is een interessante bezigheid. Als er echter geen conclusies aan worden verbonden ten aanzien van het ware leven, dat is het leven zoals God het bedoelt, is het een nutteloos tijdverdrijf, om maar te zwijgen over de schadelijke effecten ervan. In plaats van een waarschuwing gaat er van de resultaten compliment en stimulans voor de vrije leefwijze uit. De uitwassen ervan zijn voer voor psychologen. Dan houden die ook werk.

In de Bijbel is een heel bijbelboek gewijd aan de zin van het leven. Dat bijbelboek heet *Prediker*. De Prediker, Salomo, is een man die alles heeft onderzocht en uitgeprobeerd wat het leven heeft te bieden. Na elk onderzoek, na elke ervaring, stelt hij vast: het is "alles vluchtig en najagen van wind" (zie o.a. Pr 1:14; 2:11,17,26). Het hele leven is zinloos en waardeloos als je God niet bij je onderzoek en beleving betreft. Dit is zeker ook van toepassing op de onderzoeken die zijn gedaan naar de relaties tussen mensen. Die

relaties krijgen pas hun volle betekenis én waarde als ze worden aangegaan en beleefd zoals God ze heeft bedoeld.

Ongetrouwd samenwonen is zonde. Waarom? Omdat het Gods plan met het huwelijk verwoest. Gods plan is dat mannen en vrouwen in het huwelijk aan elkaar gehecht zijn om daarin Christus en de gemeente te laten zien. Dat maakt het huwelijk tot een zegen, een voorrecht, een uitdaging, omdat het Gods plan is. Ik heb al gewezen op de huwelijksluiting van Christus en Zijn gemeente, de bruiloft van het Lam (*Op 19:7-9a*). Het is Gods bedoeling dat elk aards huwelijk daarvan een afschaduwing is.

Dat plan van God, dat origineel, moeten we steeds voor de aandacht houden. God is de Bedenker van het huwelijk en Hij heeft in Zijn Woord de handleiding daarvoor gegeven. Die kunnen we altijd weer raadplegen. Wanneer we een apparaat kopen en daarbij een handleiding wordt geleverd, zijn we niet verplicht die handleiding te lezen. Het kan ons echter wel eens geld kosten wanneer we met het apparaat aan de slag gaan zonder dat we de gebruikershandleiding hebben gelezen. Hoeveel te meer is het dan nodig om Gods handleiding, zowel vóór als continu tijdens het huwelijk, te raadplegen.

Wie regelmatig met jonge mensen omgaat, zal regelmatig over deze dingen spreken. We kunnen onze jonge mensen niet bewaren voor verkeerde keuzes hierin. Het is tragisch wanneer je moet constateren dat iemand, onder wat voor soort invloed dan ook, toch een afslag neemt en afwijkt van Gods Woord, terwijl hem regelmatig is voorgehouden wat Gods gedachten erover zijn. Je vraagt je dan af hoe het zit met de persoonlijke relatie met de Heer Jezus en met de overtuiging dat Gods Woord ook over het huwelijk duidelijke taal spreekt. Het is dan ook van belang om in de tijd van voorbereiding op het huwelijk, en zelfs als er van een huwelijk nog geen sprake is, zich met Gods Woord te voeden. Gods doel voor het leven van ieder mens vinden we alleen daarin.

En als er nu in een voorhuwelijkse relatie een situatie is dat er twee personen met elkaar naar bed zijn gegaan of misschien wel samenwonen en dus in ontucht leven? Dan is er gelukkig herstel

mogelijk. God *“vergeeft veelvuldig”* (Js 55:7; zie ook Ne 9:17). Zodra iemand inziet en belijdt dat hij heeft gezondigd en zijn zonde of zondige leven de rug toekeert, is er vergeving door God (Sp 28:13; 1Jh 1:9). Niemand hoeft te denken, dat er geen vergeving voor zijn zonde is omdat zijn zonde te groot is, of omdat zijn leven in de zonde te verschrikkelijk is, want God is de God van alle genade.

We mogen bidden voor allerlei situaties die we allemaal kennen, ook in onze familiekring en vertrouwen dat God machtig is om in die weg van zonde een omkeer te brengen. En wanneer die omkeer komt, is die vergeving er ook.

4. Rol van de ouders in de partnerkeuze

Ouder-kind verhouding

De eerste mensen die in het leven van een mens een hoofdrol spelen, zijn de vader en de moeder. Zolang iemand kind is, valt het onder de zorg van zijn ouders. Zij kennen hem of haar als geen ander. Algemeen en normaal gesproken is het zo, dat vader en moeder samen het kind tot zelfstandigheid opvoeden. Dan komt de tijd dat een kind liefde opvat voor iemand van het andere geslacht. Op dat moment begint het proces van “*verlaten*”, waarover we al gesproken hebben. Als er goede verhoudingen zijn, zal het kind zijn ouders betrekken in dit proces.

Het is niet meer ‘in’ om de ouders te betrekken in de keus van een huwelijkspartner. Daarvan moeten we de schuld niet te snel leggen bij die ‘anders willende jeugd’. De groep ouders die verlangt dat kinderen respect voor vader en moeder hebben, wordt kleiner. In 1970 eist nog 74 procent respect, in 1991 is dit gedaald tot 60 procent. Inmiddels zijn we ruim vijfentwintig jaar verder en het lijkt er niet bepaald op dat ouders druk bezig zijn hun kinderen dit respect bij te brengen.

Ondanks dit gegeven is het wél naar de gedachten van God dat kinderen hun ouders betrekken bij de keus van de man of vrouw van hun leven. Niet dat de ouders uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor de keus, want dat is een zaak tussen zoon of dochter en de Heer. Een kind zal echter graag het advies van zijn ouders horen over het aangaan van die bijzonder belangrijke relatie en op die manier rekening houden met het gebod “*eer uw vader en uw moeder*” (Ex 20:12; Ef 6:2).

God heeft niet alleen het huwelijk ingesteld, Hij heeft ook het gezin ingesteld. De verhoudingen binnen het gezin zijn door Hem vastgelegd. Dat heeft Hij gedaan in geboden, maar wel in geboden die aansluiten op wat Hij bij de mens heeft ingeschapen. Het

respect voor het voorgeslacht is iets wat de mens eigen behoort te zijn. De Schrift spreekt over *“liefdeloos”* of *“zonder natuurlijke liefde”* in combinatie met *“de ouders ongehoorzaam”* (2Tm 3:3) als een kenmerk van de eindtijd, de *“laatste dagen”* (2Tm 3:1). We kunnen wel zeggen dat we in die dagen leven. De natuurlijke liefde verdwijnt hoe langer hoe meer. Dat geldt zeker ook voor het liefhebben van de ouders.

De christen die een levende relatie met de Heer Jezus heeft, zal zich daar niet door laten beïnvloeden en zijn ouders, hoe onvolkomen die als ouders ook zijn, willen eren, omdat God hem uit hen geboren heeft laten worden. Hoe beter de verhouding tussen ouders en kinderen is, des te beter zal er gepraat kunnen worden over zoiets belangrijks als het ‘verlaten’. De christen zal zijn ouders betrekken bij de ontwikkeling die hij doormaakt ten aanzien van het nieuwe doel dat hij in zijn leven heeft gekregen. Als hij hun betrokkenheid bij zijn hele leven tot dan toe waardeert, zal hij hun betrokkenheid zeker ook waarderen bij de keuze van een huwelijkspartner. Het is mooi om op een bruiloft te horen hoe een bruidegom en bruid hun ouders bedanken voor wat ze voor hen hebben gedaan toen zij nog door hen werden verzorgd en voor hun begeleiding op weg naar volwassenheid.

Voorlichten

Het hoort bij de rol van ouders om hun kinderen onderwijs te geven over Gods gedachten over het huwelijk. De ouders zullen er al voor bidden als de kinderen nog heel jong zijn en er regelmatig met hen over praten als ze daaraan toe zijn. Wanneer de kinderen wat ouder zijn, zullen ze adviezen geven. Dat advies komt alleen over wanneer vader en moeder in hun omgang met elkaar laten zien dat ze er voor elkaar zijn. Al die tijd dat de kinderen in huis zijn, laten de ouders door de manier waarop ze met elkaar omgaan zien wat hun woorden en adviezen waard zijn. Hun voorbeeld spreekt de duidelijkste taal. We hoeven ons daarbij niet te beperken tot de lichamelijke, biologische, ouders, maar kunnen dit ook toepassen op de oudere echtparen in de plaatselijke ge-

meente. Wat vertellen oudere echtparen aan hun kinderen en de jonge mensen in de gemeente en wat laten ze zien?

In het boek *Spreuken* horen we in de *hoofdstukken 1-9* een vader met zijn zoon spreken. Zijn hoofdonderwerp in die hoofdstukken is huwelijk en seksualiteit. Ongeveer een derde deel van die hoofdstukken gaat daarover. In *hoofdstuk 1* richt hij zich tot zijn zoon. Zijn eerste woorden zijn "mijn zoon" (*Sp 1:8*). Daarin ligt genegenheid en acceptatie opgesloten. Hij zegt tegen zijn zoon: 'Jij bent van mij. Jij bent mijn zoon. Ik wil graag met jou een gesprek hebben.' Hij neemt daar ook uitgebreid de tijd voor en richt al zijn aandacht op hem.

Hier moet de vader die dit leest misschien eens over nadenken. Hoe is de verhouding met je zoon? Kun je zo af en toe eens een 'PG-tje' met je kind hebben, een Persoonlijk Gesprek? Sta je trouwens ook voor open voor commentaar op je functioneren als vader? Wij zijn als ouders niet foutloos. De erkenning daarvan is een belangrijk aspect om een advies geloofwaardig te laten overkomen.

De raad van vader Salomo aan zijn zoon

De vader in *Spreuken*, Salomo, deelt met zijn zoon wat hij persoonlijk heeft ervaren of wat hij in zijn leven bij anderen heeft waargenomen. Persoonlijke ervaring en waarneming hebben hem wijs gemaakt. Dit geldt ook voor ouders. Zij hebben per slot van rekening meer meegemaakt en gezien in hun leven dan hun kind, want ze draaien, laten we zeggen, een kwart eeuw langer in dit leven mee. In het eerste gesprek van Salomo met zijn zoon waarschuwt hij zijn zoon om zich niet te laten verleiden snel rijk te worden en daarvoor mee te doen aan het plegen van een roofmoord (*Sp 1:10-19*).

Vervolgens waarschuwt hij in de volgende hoofdstukken zijn zoon uitvoerig en indringend over de verleiding van verkeerde seksualiteit. In *Spreuken 7* vertelt hij hem dat hij heeft waargenomen hoe een jongeman de weg naar de hoer is ingeslagen en

steeds verder op die weg is gegaan. Hij beschrijft de gevoelens van de jongeman en hoe die vrouw hem inpalmt. De jongen wordt als een os weggevoerd naar het slachthuis, de dood.

Dit laat zien dat vader Salomo zich bewust is van de wereld waarin hij leeft. Wanneer we zijn verslag lezen, zien we een beeld dat zich vandaag in een moderne variant herhaalt. Het toont aan dat wij, ouderen, onze kinderen bijvoorbeeld moeten waarschuwen voor pornografie, dat ze geen pornografische websites moeten bezoeken. We moeten onze kinderen waarschuwen voor allerlei soorten verleiding die er kunnen zijn. Hebben wij nog de overtuiging dat pornografie werkelijk dodelijk is voor het geestelijk welzijn van onze kinderen? Dat zij wanneer zij daarmee bezig gaan, hun geestelijk leven naar de vernieling helpen? Het is de weg van de dood. Het is niet leuk om eens even, zomaar uit nieuwsgierigheid, zo'n website te bezoeken.

Houd het je kinderen voor

Dat moeten wij onze kinderen voorhouden. Daarover moeten wij hen niet alleen informeren of adviseren, maar met krachtige overtuiging zeggen dat ze dit nooit moeten doen. Zeker, kinderen zullen uiteindelijk zelf hun keuzes maken. Maar hebben wij als ouders nog een overtuiging? Leven en houden wij het hun voor?

Dat het nodig is dit te onderstrepen, blijkt uit een artikel op CIP (christelijk informatie platform) dat ik onder ogen krijg terwijl ik met dit gedeelte van het boekje bezig ben. In dat artikel vertelt iemand die voor theoloog (!) doorgaat, openhartig dat hij zich in zijn tienerjaren regelmatig naar de erotische hoek van het internet heeft begeven. Geen enkel probleem, vindt hij. Hoort toch bij een nieuwsgierige puber die last heeft van zijn hormonen, meent hij. Hij heeft er niets aan overgehouden, beweert hij. Ik zal me inhouden en me van nader commentaar op deze vergiftige en vergiftigende uitingen onthouden.

Onze kinderen weten best dat wij niet perfect zijn. Salomo weet dat zijn vader David overspel gepleegd heeft. Hij weet dat zijn va-

der zwaar gezondigd heeft. Salomo heeft echter ook het berouw van zijn vader gekend. Zodra er berouw en oprechte belijdenis is voor God en mensen, kan niemand zichzelf meer schoonpraten door zich te beroepen op wat de ouder heeft gedaan en bij hem of haar de schuld neer te leggen voor zijn eigen ongeoorloofde daden. Dat kan nooit (zie Ez 18:20), maar zeker niet als er belijdenis en inkeer heeft plaatsgevonden. Salomo vertelt hoe hij zelf als een kind bij zijn vader, David, is geweest en van vader David onderwijs heeft gekregen (Sp 4:3-4).

Het onderwijs over het huwelijk naar Gods gedachten en de waarschuwing tegen alles wat dat bedreigt moeten van geslacht op geslacht worden doorgegeven. We hebben iets door te geven. We hebben onze jonge mensen iets te vertellen.

Salomo spreekt onder andere tegen de onverstandige en de jongeling (zie Sp 1:4). De onverstandige is de domkop, iemand die niet nadenkt en het leven leeft zoals het op hem afkomt. De jongeling is de mens zonder ervaring. Dat jonge mensen geen ervaring hebben, kunnen ze niet helpen. Als ze denken dat ze het wel hebben, kunnen ze het ook niet helpen. Het hoort bij hun leeftijd. Laten we eraan denken dat wij, ouderen, in onze jonge jaren ook zo zijn geweest.

We moeten niet onder de indruk komen van hun ongefundeerde mening, maar aan onze opdracht voldoen hun over deze dingen te vertellen. We zullen dat niet vanuit de hoogte doen, maar in het besef dat wij ook vaak tekortgeschoten zijn. Het is uiterst belangrijk dat we dit aan de volgende generaties doorgeven. Er zijn niet veel jongeren die kunnen zeggen dat ze nog nooit een pornografische website hebben bezocht. Pornografische sites bezoeken is geestelijke hoererie. Wie dat doet of heeft gedaan, moet dat als zonde belijden en er direct mee stoppen. Wie verslaafd is, moet hulp zoeken. Dat kan bijvoorbeeld bij een echtpaar dat blijkt geeft van bewogenheid met mensen die problemen hebben. Er zijn ook op internet adressen te vinden van christelijke hulpverlening.

Het gaat hier om zaken waarvan de Schrift zegt dat ze onder de gelovigen niet eens mogen worden genoemd: *“Laat hoererie en alle*

onreinheid ... onder u zelfs niet genoemd worden, zoals het heiligen past" (Ef 5:3). Dat betekent niet dat we er niet over mogen praten als dat nodig is. Het gaat erom dat we er ons er niet mee mogen vermaken. We moeten het niet in onze gedachten toelaten. Dit kwaad zit niet alleen in de jonge mensen die niet luisteren naar wat Gods Woord hier zegt en zich ondanks onze waarschuwingen er toch mee afgeven. Het gaat om vuiligheid, smerigheid, onreinheid, die op ons hart aansluit, of nu jong of al wat ouder zijn.

5. Hoe leer ik mijn toekomstige huwelijkspartner kennen?

Waar kun je elkaar ontmoeten

Op welke manier kun je nu je toekomstige partner ontdekken of ontmoeten? In *Genesis 24* vinden we daarvan een illustratie. Tevens zien we in die illustratie in Abraham die zijn dienaar de opdracht geeft op zoek te gaan naar een vrouw voor zijn zoon Izak een voorbeeld van de rol die ouders kunnen vervullen. Als vader Abraham zijn dienaar erop uit stuurt, geeft hij hem enkele duidelijke aanwijzingen. Hij zegt tegen hem: *“Ik wil u laten zweren bij de HEERE, de God van de hemel en de God van de aarde, dat u voor mijn zoon geen vrouw zult nemen uit de dochters van de Kanaänieten te midden van wie ik woon, maar dat u naar mijn vaderland en mijn familiekring gaat om voor mijn zoon Izak een vrouw te nemen”* (Gn 24:3).

In wat Abraham zegt, herkennen we een aspect dat we al hebben opgemerkt. De vrouw voor zijn zoon mag niet komen *“uit de dochters van de Kanaänieten te midden van wie ik woon”*. De toepassing voor ons ligt voor de hand: ouders zullen hun gelovige zoon of dochter zeggen dat hij of zij niet met een ongelovige mag trouwen. Abraham wil dat de vrouw voor zijn zoon komt uit zijn vaderland en zijn familiekring. De toepassing is hier dat een gelovige zoon of dochter trouwt met iemand die hoort bij de kring van Gods familie, een gelovige dus.

Het vervolg van *Genesis 24* maakt duidelijk dat de dienaar zich ervoor inzet om nauwgezet en voorzichtig naar de opdracht van Abraham te handelen. We zien ook dat gebed een belangrijke rol speelt in het voldoen aan zijn opdracht (Gn 24:12-14,26-27,42-44,48,52,63). Hij vraagt aan God of hij aan het meisje de kenmerken mag zien dat ze bij de familie van Abraham hoort. Dat wil voor ons zeggen dat hij aan haar gedrag de kenmerken van het Goddelijke leven, de kenmerken van de familie van God, mag waarnemen.

5. Hoe leer ik mijn toekomstige huwelijkspartner kennen?

We moeten tegen onze kinderen, in onderlinge contacten en gesprekken thuis, zeggen: Luister goed: vat nooit liefde op voor een ongelovige. Het moet iemand zijn die een kind van God is. Een gelovige kan alleen “in de Heer” trouwen (1Ko 7:39), dat wil zeggen in de sfeer van de Heer, de sfeer die door Zijn aanwezigheid wordt bepaald en waar Zijn gezag wordt erkend.

Ook de plaats waar de dienaar bidt, is veelbetekenend: hij bidt bij een waterput, een bron. Daar verwacht hij de verhoring van zijn gebed. Water is een beeld van het Woord van God (zie Ef 5:26). Voor ons betekent het een antwoord op de vraag waar gelovige jonge mensen elkaar kunnen ontmoeten: de goede plaatsen zijn plaatsen waar het Woord van God centraal staat.

Dat zijn in elk geval de samenkomsten van de gemeente, maar daarnaast ook bijbelstudieconferenties, bijbellessen, bijbellezingen, jeugdkampen, evangelisatiecampagnes. Het is toe te juichen als er dergelijke of nog andere gelegenheden zijn of worden georganiseerd. De opmerking wordt dan wel eens gemaakt dat sommige activiteiten ‘huwelijksmarkten’ zijn. Maar waar willen we dan dat gelovige jongeren elkaar ontmoeten? In de kroeg?

Datingsite: een plaats van ontmoeting voor een gelovige?

Kun je een datingsite ook zien als een plaats waar een gelovige zijn of haar toekomstige huwelijkspartner kan ‘ontmoeten’? Naar aanleiding van de lezing ben ik wat informatie gaan inwinnen. Ik heb hier en daar aan jonge mensen, maar ook aan ouderen, gevraagd hoe ze tegen deze nieuwerwetse contactmogelijkheid aan kijken. Daarnaast heb ik op internet het een en ander over de werking van zo’n site gevonden.

In de gesprekken zijn voorbeelden genoemd van mensen die biddend elkaar via een datingsite hebben leren kennen en gelukkig getrouwd zijn. Er zijn ook voorbeelden genoemd waar het helemaal niet goed is afgelopen. We hebben het ook gehad over het motief, waarom iemand een datingsite wil benutten om zijn vrouw of haar man te ontmoeten. Daarbij is de opmerking ge-

maakt dat het toch wel vaak een noodsprong is van iemand die wat ouder wordt, zo over de dertig, en dan als laatste mogelijkheid via zo'n site probeert een levensgezel(lin) te treffen.

Het verschijnsel datingsite is er en er wordt gebruik van gemaakt. Daar kunnen we niet omheen. Het vraagt van ons dat we aan de hand van Gods Woord nadenken over het gebruik ervan. Er zijn christelijke datingsites en er zijn niet-christelijke datingsites. We gaan er maar vanuit dat een christen zich aanmeldt bij een christelijke datingsite. Ik wil een paar gedachten over het gebruik ervan doorgeven. Dat doe ik aan de hand van de informatie die ik daarover in gesprekken en via internet heb gekregen. Ik realiseer me dat de verkregen informatie gering is, waardoor ik dit onderwerp slechts beperkt kan bespreken. Mijn overwegingen zijn dan ook bedoeld als een aanzet om hierover zelf verder na te denken. De richting van het denken moet daarbij wel door Gods Woord en niet door wereldse maatstaven worden bepaald.

Hoe werkt een datingsite

Om van een datingsite gebruik te maken moet je je inschrijven. Je stapt dan een digitale wereld binnen die zo heel anders is dan de echte wereld. Blijf je dat wel bewust als je erin 'rondstapt'. Meestal wordt er eerst een gratis proefabonnement gegeven. Je kunt dan gratis je profiel aanmaken. Wanneer je van de diensten gebruik wilt blijven maken, moet er voor worden betaald. Wat je moet doen, is een aantal persoonlijke gegevens invullen, zodat een ander kan zien of jij een geschikte kandidaat bent om mee verder te gaan.

De sitebeheerder heeft zijn programma zo gemaakt, dat de geleverde gegevens een bepaalde 'match' met iemand of met meerderen geeft. Hij heeft een 'matchsysteem' ontwikkeld. Ik heb even de info van een christelijke datingsite – die zich ook nadrukkelijk zo presenteert – doorgenomen om te weten wat de mensen achter de site van zichzelf vinden. Ze zeggen een 'uniek matchsysteem' te hebben, waardoor ze 'verbluffend goed' kunnen inschatten

5. Hoe leer ik mijn toekomstige huwelijkspartner kennen?

met wie jij een 'match' hebt. Het maakt duidelijk dat jij door de programmaschrijvers aan bepaalde mensen wordt gekoppeld.

Om te kijken of je met iemand een 'match' hebt, moet je bepaalde gegevens invullen, terwijl andere gegevens optioneel zijn. Op de site die ik even heb bekeken, wordt eerst gevraagd naar je voornaam. Als je extra privacy wilt, kun je ook een anonieme gebruikersnaam kiezen. Op zijn zachtst gezegd, klinkt me dat merkwaardig in de oren. Waarom een dergelijke optie voor een christen?

Verder heb ik kunnen zien dat je moet selecteren of je man of vrouw bent en moet je je geboortedatum en je woonplaats invullen. Ik weet niet wat er verder wordt gevraagd, maar het is niet moeilijk me dat voor te stellen. Het zullen allemaal vragen zijn die iedereen heeft die op zoek is naar een huwelijkspartner.

Om te bepalen met wie je volgens de programmamakers een match hebt, kun je via allerlei selecties bij iemand of enkelen uitkomen die voor jou in aanmerking komen. Je geeft op dat de ander tussen zo en zo oud moet zijn. De hobby's die iemand heeft, zijn een interessant gegeven. Daar zie je iemand van het andere geslacht in de door jou opgegeven leeftijdscategorie van wie de hobby paardrijden is. Dat is leuk, zeg je dan, daar houd ik ook van. Maar je zoekt toch niet iemand om mee te gaan paardrijden? Dit kun je ook toepassen op allerlei ander voorkeuren die iemand kan hebben: zijn lievelingseten, zijn lievelingskleur, zijn favoriete club enzovoort.

Je kijkt verder, want je wilt ook wel weten iemands lievelingslectuur is. Dan kun je er al iets meer achter komen waar iemands geestelijke belangstelling naar uitgaat en wat hem geestelijk vormt. Als er dan ook nog bij staat dat hij ook in de Bijbel leest, ben je misschien geneigd tot de conclusie te komen dat er op zoveel terreinen een 'match' is, dat je met deze persoon nader kennis wilt maken.

In de 'showroom'

Wat doe je feitelijk als je op een datingsite gaat en wat gebeurt er met je? Je plaatst jezelf in een showroom en anderen gaan jou bekijken. Zij die jou bekijken, gaan jou met anderen vergelijken. De een ziet jou, vindt jou wel aardig en swipet (veegt met zijn vinger) jou naar rechts en parkeert je als mogelijke kandidaat. De ander ziet jou niet zitten en swipet jou naar links, weg ben je.

Ik zeg het bewust wat overtrokken, met in mijn achterhoofd dat er ook zijn die ervoor hebben gebeden en de Heer ervoor kunnen danken, maar zo'n geval blijft wel een uitzondering. Waar het algemeen gesproken op neerkomt, is dat iemand zichzelf presenteert.

Verschillen kunnen de echte match maken

Ik kan wel zeggen dat mijn vrouw en ik elkaar nooit via een datingsite zouden hebben gekregen. De grote 'match' is de basis ons huwelijk: onze liefde voor de Heer Jezus en Gods Woord. Die is gebleven en daardoor zijn we de waarde gaan ontdekken van de dingen die niet 'matchen'. In het begin van ons huwelijk zijn we meer tegen verschillen aangelopen dan dat we een 'match' hebben kunnen constateren. We zijn gedurende ons huwelijk – we zijn nu 41 jaar getrouwd – steeds meer de kracht van de verschillen gaan ontdekken. Het is ons gaandeweg duidelijk geworden dat het er in een huwelijk vooral om gaat dat je een aanvulling bent op elkaar. Je vult elkaar aan, juist in de dingen die je zelf niet hebt.

Misschien een tip: mocht je menen dat een datingsite een optie, ga dan eens op zoek naar iemand die dingen over zichzelf zegt die je op het eerste gezicht helemaal niet aantrekken. Daar zou best wel eens een heel goede 'match' uit kunnen komen.

Een andere manier

Naar mijn mening geeft de dienaar van Abraham – die we aan het begin van dit hoofdstuk al even voor ons hebben gehad – een voorbeeld dat we kunnen aanbevelen, ter harte kunnen nemen en kunnen navolgen: *“De man sloeg haar zwijsend gade om te weten te komen of de HEERE zijn weg voorspoedig gemaakt had, of niet”* (Gn 24:21). Het kan gebeuren dat je in een groep vrienden je ineens aangetrokken voelt tot één persoon in het bijzonder. Iemand kan je ineens opvallen. Je ziet en hoort hoe iemand is, hoe hij of zij ergens op reageert. Je denkt: misschien heeft de Heer die persoon wel voor mij bestemd. Dan ga je voor die persoon bidden.

Een paar dagen geleden heb ik een email gekregen van iemand die in precies zo'n situatie is en zich afvraagt welk gedrag de Heer in deze situatie vraagt. Ik heb geschreven dat ik me de situatie goed kan voorstellen en dat gezien de houding die de vraagsteller aanneemt de Heer zeker duidelijkheid zal geven of die ander de huwelijkspartner is die Hij wil geven. Het inwinnen van advies bij een ervaren gelovige kan daarbij zeker door de Heer worden gebruikt. Dit lijkt mij in vergelijking met het gebruik maken van een datingsite de hogere weg, de weg van vertrouwen op God.

Ik beseft het gevaar dat het een veroordeling kan lijken van een gelovige die meent van een datingsite gebruik te kunnen maken. Dat is niet de bedoeling. God kan een datingsite gebruiken. De normale weg blijft echter dat twee mensen elkaar ontmoeten en leren kennen en kunnen gadeslaan in de persoonlijke sfeer, in het persoonlijke contact in de levende realiteit van de werkelijke wereld. Die komt steeds meer haaks te staan op de digitale realiteit en dat is een schijnrealiteit.

Wij hoeven als ouderen niet alle ins en outs te weten van wat er allemaal met de computer mogelijk is. Ook hier gaat het weer over: kunnen wij onze kinderen en kleinkinderen iets vertellen over hoe de Heer ons als ouders bij elkaar heeft gebracht? Dat betekent niet dat de manier waarop de Heer ons bij elkaar heeft gebracht, door onze kinderen gekopieerd moet worden. Waar het om gaat, is dat we kunnen getuigen van de trouw van de Heer

5. Hoe leer ik mijn toekomstige huwelijkspartner kennen?

in ons leven, ook in de manier waarop Hij ons bij elkaar heeft gebracht. Ook als we daarin fouten hebben gemaakt, kunnen we dan toch getuigen van Zijn trouw in ons leven?

We kunnen hun voorhouden dat de Bijbel veel te zeggen heeft over relaties en dat ze er goed aan doen om daar rekening mee te houden. We kunnen hen stimuleren naar plaatsen te gaan ze jongeren kunnen ontmoeten met hetzelfde doel: om zich met het Gods Woord bezig te houden en met elkaar ontspannende dingen te doen.

6. Het huwelijk praktisch bekeken

Richtlijnen

Er is een hoofdstuk in de Bijbel dat helemaal over het huwelijk gaat. Dat is *hoofdstuk 7* van de *eerste brief aan de Korinthiërs*. De Korinthiërs zijn tegen vragen over het huwelijk aangelopen en hebben Paulus daarover geschreven. Zijn antwoord op hun vragen is voor ons als Woord van God bewaard gebleven. Als we dit hoofdstuk lezen, zien we hoe bepaalde richtlijnen voor het huwelijk worden gegeven die de heiligheid van deze instelling van God waarborgen. Deze richtlijnen vormen een beveiliging tegen de menselijke neiging om het met het huwelijk niet zo nauw te nemen. De effecten daarvan hebben we al onder de aandacht gehad.

Het is zaak om weer goed te luisteren naar wat Gods Woord hier over het huwelijk zegt. Daarbij moeten we bedenken dat Paulus hier over het huwelijk schrijft als een instelling die alleen voor de aarde betekenis heeft (*vgl. Mt 22:30*). Dat is niet in tegenspraak met wat hij in *Efeziërs 5* over dit onderwerp zegt. Het is alleen een andere, een praktische benadering. Het is nodig ook van die benadering op de hoogte te zijn en die ons eigen te maken.

Drie groepen

In de *verzen 1-7* zegt Paulus enkele algemene dingen over het huwelijk. Vervolgens zegt hij in de *verzen 8-17* enkele dingen over drie verschillende groepen mensen:

- "*de ongetrouwden en de weduwen*" (*vers 8*),
- "*de getrouwden*" (*vers 10*) en
- "*de overigen*" (*vers 12*).

Voor elk van die drie groepen heeft Paulus een boodschap.

- “De ongetrouwen en de weduwen” kunnen het best onge-trouwd blijven, net zoals hijzelf is. Het motief daarvoor is dat je dan de tijd die je anders in een huwelijk moet inves-teren, nu kunt gebruiken in de dienst van de Heer.
- “De getrouwen” zijn aan elkaar verbonden tot de dood scheiding brengt. Elke scheiding die eerder tot stand komt dan de dood, is verboden.
- Met “de overigen” worden ook getrouwen bedoeld, maar uit het vervolg kunnen we opmaken dat het hier gaat om ‘gemengde’ huwelijken, dat zijn huwelijken waarin de man of de vrouw tot geloof gekomen is en de ander nog ongelovig is. Het gaat natuurlijk wel om iemand die tot geloof gekomen is nadat ze getrouwd zijn. Het gaat dus niet om iemand die de Heer Jezus al kent en dan met een ongelovige gaat trouwen. Dat is, zoals we hebben gezien, in strijd met de Bijbel (2Ko 6:14). Bij de gemengde huwelij-ken zal degene die tot geloof is gekomen, niet het initiatief tot scheiding nemen.

Trouwen is volkomen geoorloofd ...

In de *verzen* 25-39 gaat Paulus uitvoeriger in op wat hij in de *verzen* 8-9 al heeft aangestipt. Hij maakt nog eens duidelijk dat het goed is om ongetrouwd te blijven, met het speciale doel je helemaal te kunnen inzetten voor de Heer. “Maar”, zegt hij er direct bij, “ook al trouwt u, u zondigt niet; en al trouwt de maagd, zij zondigt niet” (vers 28). Hij waakt er dus voor, en dat doet hij doorlopend, geen smet op het huwelijk te werpen, alsof het iets zondigs zou zijn. Vers 36 onderstreept dat. De inhoud van dat vers – dat niet zo gemakkelijk te vertalen is – komt hierop neer dat iemand die meent dat hij er beter aan doet te trouwen dan ongetrouwd te blijven, de vrijheid heeft om te trouwen.

Vers 37 doet daar, om zo te zeggen, nog een schepje bovenop. Daar staat met zoveel woorden dat je goed moet weten wat je doet als je

ongetrouwd wilt blijven. Iemand die ongetrouwd wil blijven, moet aan vier voorwaarden voldoen:

1. in zijn hart vaststaan;
2. niet genoodzaakt worden;
3. over zijn eigen wil macht hebben;
4. in zijn hart hebben besloten, om ongetrouwd te blijven.

Het is dus niet zo, dat Paulus iemand maar even naar de beslissing om ongetrouwd te blijven toe praat.

... mits in de Heer

Het enige feit waardoor een huwelijk ontbonden wordt, is de dood (*vers 39*). Alleen dan is iemand vrij om met een ander te trouwen (*zie ook Rm 7:2*). Maar let ook op de belangrijke toevoeging “mits in de Heer”. Het gaat in dit vers in de eerste plaats om iemand die getrouwd is geweest en door de dood van haar man weduwe is geworden. De toevoeging “in de Heer” is echter van toepassing op iedereen die wil trouwen. Het is duidelijk dat het onmogelijk is om ‘in de Heer’ te trouwen met een ongelovige, maar ook als de ander een gelovige is, is het belangrijk van elkaar te weten dat je beiden in alle dingen de wil van de Heer wilt doen.

Een aspect waar zeker over moet worden nagedacht, is naar welke geloofsgemeenschap men samen gaat. Voor de beleving van het geloof is het van wezenlijk belang dat de samenkomsten van de gelovigen worden bezocht. Voor de groei van het geloof is het eveneens van nodig dat we omgaan met gelovigen die ook in overeenstemming met de Bijbel leven en samenkomen. Wie in het huwelijk in dit opzicht een gescheiden weg gaat, vraagt om moeilijkheden. Als iemand voor zichzelf weet dat de gemeenschap van gelovigen waarvan hij/zij deel uitmaakt, waar het gaat zoals het in Gods Woord staat – dat wil zeggen, waar men ernaar verlangt het zo te doen –, zal dat een belangrijke rol spelen in de keus van de huwelijkspartner.

Misschien denk iemand dat het op grond van afspraken die je met elkaar maakt, best goed kan gaan. Maar als ze allebei echt meelevens met de geloofsgemeenschap waar ze zijn, zullen ze toch merken dat ze in twee verschillende 'werelden' leven. Deze moeilijkheid zal zeker sterker gevoeld worden als er kinderen komen. Het zal niet gemakkelijk zijn de kinderen duidelijk te maken dat beide overtuigingen goed zijn. Praten over bijvoorbeeld de eenheid van de gelovigen zal door het eigen huwelijk niet bepaald bewezen worden. Juist kinderen zijn gevoelig voor een leven dat aansluit bij wat de ouders zeggen.

Een dergelijke situatie werkt in de hand dat voor de kinderen het geloofsleven niet echt aantrekkelijk is, dat zij ook geen keus maken en afhaken en helemaal nergens heen gaan. De vraag over de geloofsgemeenschap is geen bijzaak. Het advies is om hierover met elkaar vooraf te spreken en tot overeenstemming te komen aan de hand van Gods Woord.

Een voorbeeld van het zoeken naar Gods wil bij de keus van een huwelijkspartner, las ik in het boek 'Hartstocht en Reinheid' van Elizabeth Elliot. Zij is getrouwd geweest met Jim Elliot. Haar huwelijk met Jim heeft slechts twee jaar en drie maanden geduurd. Het is geëindigd doordat Jim in Ecuador wordt gedood door de speren van Auca-indianen, naar wie hij is toegegaan om hun over de Heer Jezus te vertellen.

Elisabeth beschrijft de gevoelens die in haar en ook in Jim tot ontwikkeling zijn gekomen en hoe zij daarmee zijn omgegaan. Ze vertelt hoe ze gewacht heeft op een man met wie ze God zou kunnen dienen, een man die God op de eerste plaats stelt. Ik denk dat dit wel een belangrijke aanwijzing is als het gaat om verlangens naar iemand van het andere geslacht. We moeten onszelf afvragen: waarom gaat mijn verlangen uit naar die iemand van het andere geslacht? Zoek ik echt iemand die ook God op de eerste plaats stelt?

7. Echtscheiding

God is Getuige van elk huwelijk

“Dan zegt u: Waarom? Omdat de HEERE Getuige is tussen u en de vrouw van uw jeugd, tegen wie ú trouweloos handelt, terwijl zij toch uw metgezellin en de vrouw van uw verbond is” (MI 2:14).

In dit hoofdstuk wil ik nog wat nader ingaan op het onderwerp ‘echtscheiding’. Daarbij wil enkele gedeelten uit de Bijbel door-nemen die al eerder zijn aangehaald, maar daar nu iets uitvoe-riger op ingaan. Het eerste gedeelte is dit uit het boek Maleachi, het laatste bijbelboek van het Oude Testament. De aanleiding van wat God hier zegt over huwelijk en echtscheiding is de vraag van het volk *“waarom”* God hun offer afwijst.

Gods antwoord is een ongeëvenaard krachtig protest tegen het kwaad van echtscheiding. Het is een zonde die machtig roept tot God. En dan nog durven zij te vragen waarom God hun offer niet aanneemt. Terwijl zij vreemde vrouwen in de armen sluiten, sturen ze hun eigen vrouwen weg. Hoe diep kan een volk zinken dat zich van God en Zijn Woord afwendt!

God begint ermee te zeggen dat Hij Getuige is van elk huwelijk. Dat betreft niet alleen de huwelijksluiting, maar ook de houding tijdens het huwelijk. Waar ook maar een huwelijksband tussen een man en een vrouw ontstaat, vindt die in God zijn oorsprong, want Hij heeft het huwelijk ingesteld. Dat staat los van het feit of de man en vrouw God in hun huwelijk betrekken. Het gaat om de instelling als zodanig.

God wil die band, dat verbond, gehandhaafd zien. Vervolgens wil Hij zien dat zowel man als vrouw in trouw aan dat verbond, die band, handelt. Ontrouw in het huwelijk is de grootste trouwe-

loosheid die iemand kan tonen. Wie daarin ontrouw is, is op geen enkel ander gebied te vertrouwen.

God spreekt de man hier op ernstige wijze op zijn ontrouw aan. Hij is erbij aanwezig geweest toen de man met de vrouw van zijn jeugd trouwde. Nu moet Hij constateren dat de man trouweloos tegen haar handelt. Hij houdt de man voor dat de vrouw met wie hij is getrouwd, toch zijn *“metgezellin”* is! Vanaf de dag dat hij met haar is getrouwd, deelt hij alles met haar zolang zij leven: vreugde en verdriet, hoop en angsten, verlangens en gevaren, geld en goederen, lichaam en ziel. In 1 Korinthiërs 7 wordt dit als volgt verwoord: *“Laat de man voldoen wat verschuldigd is aan de vrouw, en evenzo ook de vrouw aan de man. De vrouw heeft geen gezag over haar eigen lichaam, maar de man; en evenzo heeft ook de man geen gezag over zijn eigen lichaam, maar de vrouw”* (1Ko 7:3-4).

Zij is ook *“de vrouw van uw verbond”*. Het huwelijk is een verbond (zie Sp 2:17; Ez 16:8). Echtgenoten beloven elkaar trouw, in goede en kwade tijden. Hoe afschuwelijk is het als de man ontrouw wordt, als hij zijn belofte van trouw verbreekt. (Het geldt natuurlijk ook voor de vrouw, maar hier wordt de man aangesproken. Hij is hoofdverantwoordelijk voor de trouw in zijn huwelijk.)

Hij heeft er maar één gemaakt

“Heeft Hij [er] niet maar één gemaakt, hoewel Hij [nog] geest overhad? En waarom die ene? Hij zocht een goddelijk nageslacht. Daarom, wees op uw hoede met uw geest, en handel niet trouweloos tegen de vrouw van uw jeugd” (Ml 2:15).

In vers 15 spreekt de profeet over de blauwdruk voor het huwelijk die God heeft neergelegd in Genesis 1 en 2. Hij heeft er *“maar één gemaakt”*, dat wil zeggen één eenheid en dat is die van man en vrouw. Hij *“schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen”* (Gn 1:27). Hij maakte één paar mensen die Hij in de band van het huwelijk heeft samengebonden. Man en vrouw zijn samen de ene mens. Adam

heeft Eva gekregen als de ene vrouw die bij hem paste. Met haar vormt hij een eenheid en is hij *“één vlees”* (Gn 2:24).

Dat God nog *“geest”* overhad, betekent dat Hij meer vrouwen voor Adam had kunnen maken. Dat heeft Hij niet gedaan. Hij heeft Adam slechts één vrouw, Eva, gegeven en daarmee het grondplan gegeven voor elk huwelijk. Waarom heeft Hij dat zo gedaan? Omdat Hij alleen binnen de heilige band van het huwelijk een door Hem gewenst *“godelijk nageslacht”* kan vinden. Daarbij kunnen we eraan denken dat het Gods bedoeling is dat kinderen worden geboren en opgevoed in de sfeer van liefde en trouw die er tussen een man en een vrouw in het huwelijk is.

Dan volgt de waarschuwing: *“Daarom, wees op uw hoede met uw geest”*. De mens heeft de levensgeest van God ingeblazen gekregen. Daardoor is hij in staat dingen te beoordelen zoals God dat doet. Maar door de zonde is hij verduisterd in zijn denken en kan hij zijn geest niet bewaren. Hij wordt geleid door de overste van de wereld, de duivel, en handelt daardoor tegen alles wat God heeft ingesteld, in het bijzonder tegen het huwelijk.

Maar ook wie nieuw leven, leven door de wedergeboorte, heeft, moet oppassen voor het denken van de wereld. Hij moet met zijn geest op zijn hoede zijn om niet meegesleept te worden in het ongodelijke denken van de wereld over huwelijk en echtscheiding. Laat niemand die getrouwd is, trouweloos handelen tegen de vrouw met wie hij getrouwd is: *“Laat het huwelijk bij allen in ere zijn en het huwelijksleven onbezoedeld, want hoereerders en overspelers zal God oordelen”* (Hb 13:4).

Iedereen van Gods volk die Gods gedachten verstaat en in gemeenschap met Hem leeft, zal zijn vrouw trouw blijven. Hij zal geen vreemde vrouw trouwen om kinderen te verwekken die voor God zouden zijn. We zien in *Nehemia 13* het resultaat van de gemengde huwelijken: *“Ook zag ik in die dagen Joden die Asdoditische, Ammonitische [en] Moabitische vrouwen [bij zich] hadden doen wonen. Hun kinderen spraken voor de helft Asdoditisch, en ze konden geen Judees spreken, maar [spraken] overeenkomstig de taal van elk volk”* (Ne 13:23-24). Dit is wat verwacht moet worden van ge-

mengde huwelijken. Hier is geen “goddelijk nageslacht” verwekt, hier zijn geen kinderen die God zoeken.

We zien hier ook hoezeer huwelijk, huwelijkstrouw, en kinderen bij elkaar horen. God heeft het huwelijk ingesteld om daardoor kinderen geboren te laten worden. We kunnen aan de hand van *Genesis 1* en *2* zeggen dat de seksualiteit twee kenmerken heeft. Ten eerste wil God die gebruiken voor de voortplanting, het krijgen van kinderen (zie *Gn 1*). In de tweede plaats is seksualiteit een genieten van elkaar, de vreugde van de herkenning van de ander als iemand die bij je past (zie *Gn 2*). Bij ontrouw aan de vrouw van de jeugd worden beide doelstellingen vernietigd.

God haat de echtscheiding

“Want de HEERE, de God van Israël, zegt dat Hij het wegsturen [van de eigen vrouw] haat, hoewel men het geweld bedekt met zijn gewaad, zegt de HEERE van de legermachten. Wees dus op uw hoede met uw geest en handel niet trouweloos”(*Ml 2:16*).

Vers 16 begint met het woord “want”. Dat geeft aan dat wat volgt, direct is verbonden aan het voorgaande. Daar heeft Maleachi Gods plan met het huwelijk getoond en hoe belangrijk het is daarin niet trouweloos te handelen. Dit trouweloze handelen vindt zijn hoogtepunt, of beter dieptepunt, in het wegsturen ofwel de echtscheiding. Voor God is echtscheiding niet slechts een verkeerde keus, het is een verwoesting van Zijn werk, een gewelddadige handeling die Hij verafschuwt.

Het bedekken met het gewaad wijst op de oude gewoonte waarbij een man zijn gewaad over een vrouw werpt om haar als vrouw te nemen en te beschermen (zie *Ru 3:9*; *Ez 16:8*). Maar zo gebruiken zij hun gewaad niet. Ze beschermen niet hun vrouwen, maar ze bedekken daarmee het geweld dat zij tegen hun vrouwen gebruiken. Echtscheiding is vaak vechtscheiding. Wie op echtscheiding aanstuurt, is vaak verhard in zijn natuurlijke gevoelens. Het geweld kan soms lichamelijk zijn, maar vooral ook geestelijk door

gebruik van harde woorden die als dolksteken werken (*zie Sp 12:18*).

Wie niet dicht bij de Heer blijft, loopt de kans ontrouw te worden aan zijn eigen vrouw. Wie van de Heer vervreemdt, vervreemdt ook van zijn omgeving, het meest van zijn huisgenoten en het allermeest van zijn vrouw. In die vervreemding kan de aandrang om pornografische sites op internet te bekijken niet meer worden weerstaan. Zo gaat iemand steeds meer vreemd. Er worden contacten gelegd via sociale media. Ontmoetingen worden geregeld. Ten slotte is er geen weg meer terug en wordt de echtscheiding in gang gezet.

God haat de echtscheiding omdat het Zijn bedoeling met het huwelijk kapotmaakt. Zijn bedoeling met het huwelijk is, zoals al is opgemerkt, vooral dat in elk huwelijk de eenheid tussen Christus en de gemeente zichtbaar wordt gemaakt (*zie Ef 5:31-32*). Dat had God in gedachten toen Hij man en vrouw schiep en het huwelijk instelde als de legitieme sfeer waarbinnen de seksualiteit tot volle ontplooiing mag komen. Daarom wordt er in *Efeziërs 5:31* verwezen naar *Genesis 2:24*.

Overspel en echtscheiding

27 U hebt gehoord dat gezegd is: U zult geen overspel plegen. 28 Maar Ik zeg u, dat ieder die een vrouw aanziet om haar te begeren, al overspel met haar gepleegd heeft in zijn hart. 29 Als nu uw rechteroog u een aanleiding tot vallen is, trek het uit en werp het van u; want het is nuttig voor u, dat een van uw leden vergaat en niet uw hele lichaam in [de] hel wordt geworpen. 30 En als uw rechterhand u een aanleiding tot vallen is, hak die af en werp die van u; want het is nuttig voor u, dat een van uw leden vergaat en niet uw hele lichaam naar [de] hel gaat. 31 Er is ook gezegd: Ieder die zijn vrouw verstoot, moet haar een scheidbrief geven. 32 Maar Ik zeg u, dat ieder die zijn vrouw verstoot anders dan uit oorzaak van hoererij, maakt dat zij overspel pleegt; en wie een verstotene trouwt, pleegt overspel (Mt 5:27-32).

Als we naar het Nieuwe Testament gaan, vinden we daar de bevestiging van wat Maleachi heeft gezegd. Al vrij aan het begin van het Nieuwe Testament, in *Mattheüs 5*, geeft de Heer Jezus duidelijk onderwijs over echtscheiding (zie *Mt 19:3-9; 1Ko 7:10*). Echtscheiding of verstoten is een uiterst kwalijke zaak. Wie zich van die onlosmakelijke band meent te kunnen ontdoen en meent daardoor ook nog eens vrij te zijn met een ander die onlosmakelijke band te kunnen aangaan, vergist zich zeer. Hij pleegt overspel. Hetzelfde geldt voor iemand die met de verstoten vrouw trouwt, want deze verstoten vrouw is nog altijd onlosmakelijk aan haar man verbonden. Dat is zo, zolang hij leeft (zie *Rm 7:2-3*).

In Zijn uitdieping van de wet is het tweede gebod dat de Heer aanhaalt en uitdiept, het zevende gebod van de wet: “*U zult geen overspel plegen*” (*vers 27*). Hij maakt duidelijk dat iemand niet pas schuldig is bij de *daad* van overspel, maar al bij het *aanzien* van een vrouw om haar te begeren (*vers 28*). Hiermee toont Hij de kiem aan en dat is het boze, overspelige hart.

Om aan het oordeel van de hel te ontkomen dat op zulke daden staat, wijst Hij op de noodzaak van radicaal zelfoordeel. Geen offer kan te groot zijn als het dient tot bevrijding van de hel die aan het eind van een boze weg wacht. We moeten onszelf niet in verzoeking brengen en ons niet blootstellen aan gevaar waardoor wij zondigen en ten val komen. Wat ook maar een aanleiding tot zonde kan zijn, moet zonder pardon worden weggedaan uit ons leven of uit ons huis. Het oog staat symbool voor wat we zien, de hand voor wat we doen. We moeten het kijken naar dingen die ons tot zondige gedachten brengen, absoluut vermijden. Ook moeten we absoluut situaties vermijden die ons tot een verkeerd handelen kunnen brengen.

Met de woorden “*er is ook gezegd*” (*vers 31*), leidt de Heer een gezegde in dat door mensen is toegevoegd aan de wet. Er wordt in de wet wel over een scheidbrief gesproken (*Dt 24:1-4*). De zin ervan is dat in het geval er een scheidbrief is meegegeven, er geen weg terug meer is. De bedoeling is dat iemand zich wel tweemaal bedenkt om een dergelijke scheidbrief mee te geven. De Israëlieten hebben er echter van gemaakt: ‘Je kunt wel scheiden als je

maar een scheidbrief meegeeft.’ Dit betekent een verzwakking van het huwelijk als door God ingesteld.

Tegenover dit door mensen toegevoegde gezegde plaatst de Heer Zijn “*maar Ik zeg u*”. Door dit telkens terugkerende “*maar Ik zeg u*” toont de Heer aan dat de verordeningen die door Mozes zijn gegeven, niet de hele wil van God uitdrukken. Wat Hij zegt, is geen tegenstelling met Mozes. Hij neemt niet weg wat Mozes heeft gezegd, maar vult het aan en geeft er de volle betekenis aan. Zo stelt Hij dat het onmogelijk is om te scheiden. Wie scheidt, werkt overspel in de hand. Dit geldt zowel voor de verstoten vrouw als zij weer trouwt als voor de man die met een verstoten vrouw trouwt. Het huwelijk is voor God een onverbrekelijk verbond. Hij haat de echtscheiding (zie *Ml 2:16*).

De enige situatie waarin het toelaatbaar is dat iemand zijn vrouw verstoot, is in geval zij hoererij heeft begaan. Let wel, hier staat *niet*: uit oorzaak van *overspel*, maar: uit oorzaak van *hoererij*. De situatie die de Heer hier bedoelt, is een situatie zoals we die bij Jozef en Maria aantreffen (*Mt 1:18-19*). Jozef en Maria zijn ondertrouwd (*Mt 1:18*). Er is wel een vaste verbinding, maar de officiële huwelijkssluiting heeft nog niet plaatsgevonden. Toch spreekt de Heilige Geest over Jozef als de man van Maria (*Mt 1:19*) en spreekt de engel van de Heer tot Jozef over Maria als zijn vrouw (*Mt 1:20*).

Dat geeft aan dat de status van ondertrouw nagenoeg gelijk is aan die van een huwelijk. Als in de ondertrouwde status een van beiden met een derde geslachtsgemeenschap heeft, is dat geen overspel, maar hoererij. In dat geval geeft de Heer hier de mogelijkheid om te verstoten. Dat wil Jozef ook met Maria doen. Hij overweegt Maria in het geheim te verstoten, als hij merkt dat zij zwanger is (zie *Mt 1:18-19*). Hij wordt daarover ook niet door de engel uit Naam van God vermaand. De engel vertelt aan Jozef hoort wat er werkelijk is gebeurd. Dan zijn de bedenkingen van Jozef weg. Hij verstoot Maria niet, maar neemt haar weer tot zich.

Het huwelijk is onscheidbaar

3 En <de> farizeeën kwamen bij Hem om Hem te verzoeken en zeiden: Is het een man geoorloofd zijn vrouw te verstoten om iedere reden? 4 Hij antwoordde echter en zei: Hebt u niet gelezen dat Hij Die hen heeft geschapen, hen van [het] begin af als man en vrouw heeft gemaakt 5 en gezegd heeft: 'Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen tot één vlees zijn?' 6 Dus zijn zij niet meer twee maar één vlees. Wat dan God heeft samengevoegd, laat een mens dat niet scheiden. 7 Zij zeiden tot Hem: Waarom heeft Mozes dan geboden een scheidbrief te geven en <haar> te verstoten? 8 Hij zei tot hen: Mozes heeft om de hardheid van uw harten u toegestaan uw vrouwen te verstoten; van [het] begin af is het echter niet zo geweest. 9 Ik zeg u echter, dat wie zijn vrouw verstoot, niet om hoererij, en met een andere trouwt, overspel pleegt; <en wie met een verstoten [vrouw] trouwt, pleegt overspel.> (Mt 19:3-9).

In dit gedeelte gaat het over hetzelfde onderwerp als in *Mattheüs* 5:27-32. De farizeeën komen bij de Heer Jezus met een vraag over echtscheiding. De farizeeën, die zeer streng in de leer zijn, hebben het met het huwelijk in het algemeen altijd zeer licht genomen. Er zijn twee opvattingen als gevolg van het onderwijs op twee scholen. De school van Hillel leert dat een vrouw om het geringste dat haar man niet aanstaat, kan worden weggezonden; de school van Shammai is daarin veel minder los. Deze twee stromingen liggen daarover steeds met elkaar overhoop. Door hun vraag proberen ze de Heer in een van beide richtingen te trekken.

De Heer verwijst in Zijn antwoord naar de instelling van het huwelijk door God in *Genesis* 2:24. Het is *Zijn* instelling, want Hij is God. Hij is dan ook volkomen gerechtigd erop te wijzen dat man en vrouw door Hem in het huwelijk zijn samengevoegd en dat een nietig mens het scheiden daarvan achterwege moet laten.

De farizeeën geven zich niet gewonnen. Het lijkt alsof ze met Zijn antwoord rekening hebben gehouden. Ze denken dat ze Hem nu klem hebben. Triomfantelijk wijzen ze op Mozes, en wie zou zich tegen Mozes durven verzetten? Mozes heeft toch geboden een scheidbrief te geven en haar te verstoten? Het is dus dan toch

mogelijk haar te verstoten? Met grote zelfgenoegzaamheid slaan ze de armen over elkaar. Dit hebben ze dan toch maar mooi voor elkaar.

De dwazen. Ze hebben te maken met Goddelijke wijsheid die ook de hardheid van het hart van de mens kent. De Heer spreekt over 'toegelaten' en niet over 'geboden' zoals de farizeeën hebben gezegd. Met het oog op die hardheid heeft Mozes "toegestaan" – en dus niet een *gebod* gegeven, zoals zij suggereren – hun vrouwen te verstoten. Vervolgens verwijst de Heer weer naar het begin. Nooit zal dit, wat God in het begin heeft gegeven, door een zondige handeling van mensen tenietgedaan kunnen worden.

Het gebod is noodzakelijk geworden omdat de mens is afgeweken van Gods oorspronkelijke plan met het huwelijk. Zoals bij alle dingen is het bovenal met betrekking tot het huwelijk van het grootste belang terug te gaan naar de oorsprong. Dit woord is vandaag onverminderd actueel. God heeft de mens geschapen in een mannelijke en vrouwelijke vorm, niet meer en niet anders. Dit is het uitgangspunt en de basis van het huwelijk. De verloochening daarvan (in het ongetrouwd samenwonen) en de verandering daarvan (in het homohuwelijk) is een verachting van Gods instelling. God wordt daardoor grote oneer aangedaan.

In de Schrift (*Gn 2:24*) staat de weg waarlangs een huwelijk tot stand komt. Deze weg kan niet ongestraft geloochend worden en deze volgorde kan niet ongestraft veranderd worden. Een man verlaat zijn vader en moeder om samen met zijn vrouw een nieuwe eenheid te vormen die in het 'één vlees zijn' tot uitdrukking wordt gebracht.

Hertrouw na echtscheiding

In verband met de uitspraak van de Heer dat "*wie zijn vrouw verstoot, niet om hoererij, en met een andere trouwt, overspel pleegt*" (*Mt 5:9*), wil ik nog op een misverstand wijzen. Dat betreft de gedachte dat iemand die trouwt met iemand die gescheiden is, continu in overspel leeft. Deze dwaling berust op een verkeerde

uitleg van wat de Heer zegt. In de praktijk veroorzaakt deze uitleg, die als bijbelse leer wordt verkondigd, grote geestelijke nood, zoals mij in contacten is gebleken. Ik heb daarom een kenner van het nieuwtestamentisch Grieks gevraagd wat er letterlijk in het Grieks staat.

Hij schrijft:

De teksten waarover wij het hadden in ons telefoongesprek vanavond, zijn *Mt 5:32* en *19:9*. In beide plaatsen staat 'moichatai', oftewel 'pleegt overspel'. In de visie die jij en ik afwijzen, concludeert men uit het praesens 'moichatai' dat de desbetreffende man of vrouw permanent in overspel leeft en dus permanent zondigt.

Dit is een misverstand. Het berust op een verkeerde visie op de betekenis van het *aspect* van het praesens, namelijk dat deze tijdsvorm iets permanents, iets wat continu doorgaat, zou aangeven. Het praesens is echter in zoverre aspectloos, dat het *altijd* gemarkeerd / beperkt wordt door / tot de directe samenhang.

Dat betekent dat in *Mt 5:32* de vorm 'pleegt overspel' wordt beperkt door het direct voorafgaande 'wie een verstotene trouwt' - de conclusie is daarom dat de *huwelijksluiting* niet mag plaatsvinden omdat die het karakter heeft van overspel. In *Mt 19:9* staat dat wie zijn vrouw verstoot, niet om hoererie, en met een andere vrouw trouwt, overspel pleegt. Ook hier hetzelfde: *deze specifieke huwelijksluiting* mag niet plaatsvinden, omdat die het karakter heeft van overspel. Kortom: zo'n huwelijk mag niet, maar het kan wel.

Is er dan wel of geen huwelijk? Jazeker is er een huwelijk, en dat had niet gesloten mogen worden. Die *huwelijksluiting* was de fout, en die moet als zonde worden beleden. Maar daarmee is niet gezegd dat dit ten onrechte gesloten huwelijk *ontbonden* moet worden. Vergelijk het met een huwelijk tussen een gelovige en een ongelovige: dat had niet gesloten mogen worden, maar het is *wel* van kracht; het mag *niet* worden ontbonden

(zie het onderwijs over dit onderwerp + over echtscheiding in 1Ko 7:10-15).

Dit antwoord is verhelderend en kan bevrijden van een geestelijke worsteling. Iemand die door deze verkeerde leer in geestelijke nood verkeert vanwege de situatie waarin men verkeert, kan door het aanvaarden van de waarheid van Gods Woord ervaren dat de waarheid vrijmaakt (Jh 8:31-32).

Getrouwd en gescheiden

“Maar aan de getrouwden beveel ik – niet ik, maar de Heer –, dat [de] vrouw niet mag scheiden van [haar] man (en als zij toch gescheiden is, laat zij ongetrouwd blijven of zich met haar man verzoenen), en dat [de] man [zijn] vrouw niet mag verstoten” (1Ko 7:10-11).

In deze verzen zegt Paulus tegen de getrouwden, dat zij getrouwd zijn tot de dood scheiding brengt. Het is goed nog eens te wijzen op wat hij in de *brief aan de Romeinen* zegt: *“Want de gehuwde vrouw is door [de] wet verbonden aan haar man bij diens leven; maar is de man gestorven, dan is zij vrijgemaakt van de wet [die haar] aan de man [bond]” (Rm 7:2).* Elke scheiding die eerder plaatsvindt dan de dood, is verboden. In *Maleachi 2:16* staat dat God *“het wegsturen haat”*. Er is geen reden te bedenken waarom man en vrouw elkaar zouden kunnen wegsturen, anders gezegd, zouden kunnen scheiden.

Er zijn dramatische situaties van voortdurende ruzies, scheldpartijen, dronkenschap of een verhouding met een ander en overspel. Menselijkerwijs gesproken is het dan begrijpelijk dat er door de partij die dit alles moet ondergaan een echtscheidingsprocedure in gang wordt gezet. Maar de Heer Jezus heeft gezegd: *“Wat dan God heeft samengevoegd, laat een mens dat niet scheiden” (Mt 19:6).* Daar verwijst Paulus naar als hij opmerkt *“niet ik, maar de Heer”*. De Heer geeft duidelijk de opdracht: Niet scheiden.

Is het dan onder geen enkele voorwaarde mogelijk om te scheiden? Nee, want die voorwaarde is er niet. Sommigen zien in het

hierboven besproken *Mattheüs 19:9* de enige uitzondering die de gevraagde voorwaarde geeft. Dat is in het geval dat er door een van de partners gehoereerd is. De reden is, zo zegt men, dat door de partner die hoereert in feite de huwelijksband verbroken is door te hoereren, dat wil zeggen door met een ander geslachtsgemeenschap te hebben (zie *1Ko 6:16*). Maar geslachtsgemeenschap buiten het huwelijk verbreekt geen wettig huwelijk, net zomin als door geslachtsgemeenschap buiten het huwelijk een huwelijk ontstaat.

Ik heb zelf ook enige tijd gemeend dat hoererij een huwelijk verbreekt en dat ook in mijn onderwijs doorgegeven. Ik kan de uitleg dan ook volgen, maar die niet meer als juist zien. Dat betekent ook dat ik iemand die dit (nog) zo ziet, niet veroordeel. De verandering van mijn zienswijze is het gevolg van een artikel met daarin alle teksten over echtscheiding en het verband waaraan zij staan. Ik ben die nauwkeurig nagegaan. Dat heeft me ervan overtuigd dat er geen enkele Schriftplaats is die echtscheiding toestaat, ook *Mattheüs 19:9* niet. De reden daarvan heb ik bij de bespreking van *Mattheüs 5:27-32* aangegeven.

Wie meent op grond van de uitzondering in *Mattheüs 19:9* te kunnen scheiden, moet bedenken dat dan de opdracht is: ongetrouwd blijven of zich met elkaar verzoenen (*1Ko 7:11*). De praktijk is echter dat echtscheiding voor sommigen ook de weg naar een nieuw huwelijk opent. Dat verlangen zal er niet direct zijn, maar kan zich wel na verloop van tijd weer laten gelden. Met het oog daarop wil ik er nog op wijzen dat in het geval dat er een nieuw huwelijk wordt aangegaan, herstel van het huwelijk met 'de man of vrouw van het verbond' uitgesloten wordt.

8. Verschil tussen man en vrouw

Verschillen

Wie getrouwd is, geeft de ander het exclusieve en levenslange recht op alles wat hem of haar bezighoudt. Hierdoor groeit de eenwording in de praktijk. Twee heel verschillende mensen vergroeien met elkaar, terwijl ze hun eigen identiteit behouden. Als trouw de basis van het huwelijk vormt, zullen de verschillen tussen man en vrouw bijdragen aan de kleurrijkheid van hun huwelijk.

In heel wat gevallen blijkt daar in de eerste tijd van het huwelijk niet veel van. Vaak vormen die verschillen in de begintijd van het huwelijk juist een bron van groot meningsverschil die niet zelden uitloopt op ruzie. Want wat blijken er een verschillen te bestaan tussen de beide seksen, verschillen in aanvoeling, beoordeling, beleving. Dat is ook in mijn huwelijk de ervaring. Na verloop van tijd leer je enigszins met die verschillen omgaan en ga je ze accepteren. Geregeld ruzie is ook geen genot.

Na het accepteren breekt er een derde fase aan, een fase waarin je de verschillen gaat waarderen. Je komt dan tot de ontdekking dat de verschillen een verrijking en versterking van je huwelijk zijn. In het huwelijk moet worden geleerd om in de verschillen geen tegenstellingen te zien, maar aanvullingen, verrijkingen. Alle door God geschapen verschillen dragen bij aan het kleurrijker maken van het geschapene.

Ontstaan van het verschil

Wanneer je *Genesis 1* en *Genesis 2* met elkaar vergelijkt, valt het op dat in *Genesis 1* vooral *het verschil* tussen man en vrouw naar voren komt, terwijl in *Genesis 2* meer *de overeenkomst* tussen man en vrouw aan de orde is. Letterlijk staat er in *Genesis 1:27* dat God de

mens 'mannelijk en vrouwelijk' heeft geschapen. Daarmee wordt gezegd dat God de mens heeft geschapen zowel in een mannelijke als in een vrouwelijke vorm. God heeft één mens geschapen, maar die mens is als het ware een twee-eenheid. We kunnen het verschil tussen man en vrouw zoals de Bijbel dat ons laat zien niet genoeg benadrukken. We leven immers in een tijd waarin verwoede pogingen worden gedaan dit onderscheid aan alle kanten uit te wissen, met de emancipatiebeweging in de voorhoede en in de achterhoede de oprukkende genderbeweging.

In 1 Korinthiërs 11:3 lezen we over een rangorde die God ten aanzien van de man en de vrouw heeft ingesteld: *"Maar ik wil dat u weet, dat Christus het Hoofd is van iedere man, en de man het hoofd van de vrouw, en God het Hoofd van Christus."* De man is dus het hoofd van de vrouw. Zo'n uitspraak past niet in het emancipatiebeleid en het emancipatiedenken waarmee we steeds sterker worden geconfronteerd.

Emancipatiestreven

Het emancipatiestreven gaat uit van de gedachte dat de vrouw per definitie *niet* anders is. Het anders zijn van de vrouw mag dan ook niet langer worden geaccepteerd. Ze moet worden bevrijd van wat haar altijd is opgelegd. Ze moet zich bewust worden gemaakt van haar rechten. Ze is, zo zegt men, ten onrechte altijd op een minderwaardige plaats gehouden. Nu moet worden gezegd, dat de vrouw inderdaad vaak op een laag-bij-de-grondse manier is behandeld. In sommige culturen is dat nog altijd zo, maar ook in ons land zijn er schrijnende situaties van uitbuiting van de vrouw (geweest). Ze is en wordt misbruikt als sloof en als seksobject.

De Bijbel behandelt de vrouw echter niet als een schepsel van mindere kwaliteit. Dat mannen zo met vrouwen zijn omgegaan en soms nog omgaan, wil niet zeggen dat aan de vrouw nu een plaats moet worden toegekend die God haar niet toekent. Elke vrouw die de haar door God gegeven plaats inneemt, zal daarin de grootste voldoening vinden.

De vrouw als hulp

Het is vooral de invloed van de emancipatiebeweging die ertoe bijdraagt dat de vrouw haar anders-zijn niet (langer) accepteert. Vrouwen hebben er in het algemeen moeite mee dat ze anders zijn dan mannen. Ze hebben soms grote problemen met hun eigen lichaam, met wat daarin allemaal omgaat. Het is van belang dat zowel de vrouw als de man het verschillend-zijn in het oog houdt. Vrouwen zijn nu eenmaal anders van bouw en beleven veel dingen ook anders. Dat is niet vervelend en onacceptabel. Integendeel, het is een schitterende aanvulling op de beperkingen van de man.

Een vrouw is gegeven als hulp. God merkt Zelf op dat Adam iemand mist en Hij voorziet daarin door Eva te maken: *"Ik zal een hulp voor hem maken als [iemand] tegenover hem"* (Gn 2:18). Dat betekent dat de man eigenlijk niet zonder een hulp kan. Hulp van haar man zijn is geen degradatie van de vrouw. Van God Zelf staat meerdere keren in de Bijbel dat Hij voor Zijn volk een hulp is, bijvoorbeeld *"onze ziel verwacht de HEERE, Hij is onze hulp en ons schild"* (Ps 33:20) en *"welzalig is hij die de God van Jakob tot zijn hulp heeft"* (Ps 146:5). Dat is niet gering. Toch wordt het in de wereld waarin wij leven als iets minderwaardigs, als iets negatiefs naar voren gebracht. Man en vrouw moeten volkomen gelijk zijn, in alles!

Aanval op het verschil

Het in het oog houden van het verschil tussen man en vrouw betekent eerbied hebben voor de Eigenaar, de Schepper van dit verschil. De grote tegenstander van God, de satan, zal al zijn pogingen blijven aanwenden om ook op dit terrein het werk van de Schepper aan te vallen, te beschadigen en zo mogelijk te verwoesten. Hij heeft met de emancipatiebeweging een geducht wapen in zijn hand. Velen heeft hij al blind gemaakt voor het sekseverschil. De verschillen tussen man en vrouw vervagen steeds meer. Het is soms moeilijk te zien of je met een man of met een vrouw te

maken hebt. In streven, in gedrag, in houding, in kleding, in haar-
dracht is het verschijnsel uniseks algemeen waar te nemen.

Als we nog even naar *1 Korinthiërs 11* gaan, lezen we daar op welke manier vrouw en man in hun uiterlijk kunnen laten zien dat zij innerlijk rekening houden met de verschillende plaats die God hun in de schepping heeft gegeven: *“Iedere man die bidt of profeteert met iets op zijn hoofd onteert zijn hoofd; en iedere vrouw die bidt of profeteert met ongedekt hoofd, onteert haar hoofd; want het is een en hetzelfde of zij geschoren was. Want als een vrouw niet gedekt is, laat zij zich ook maar het haar laten afknippen; maar als het voor een vrouw schande is zich het haar te laten afknippen of zich te laten scheren, laat zij zich dan dekken”* (1Ko 11:4-6). Velen zeggen dat we hier met een achterhaalde zaak te maken hebben. Men spreekt over ‘tijdgebonden’. Laten we echter bedenken dat het gaat om wat God bij de schepping heeft ingesteld. Dat wil Hij geëerbiedigd zien. Het komt allemaal op losse schroeven te staan als de vrouw haar anders-zijn niet (meer) accepteert.

Gender mainstreaming

De grote aanval op het verschil is ingezet door wat ‘gender mainstreaming’ wordt genoemd: ‘Achter de rug van het publieke bewustzijn vindt een Culturele Revolutie plaats die bezig is de binnenste kern van onze sociale structuur in de maatschappij te veranderen. Het gaat om de stapsgewijze ontbinding van de identiteit van man en vrouw; om de seksuele normen en sociale vormen gebaseerd op huwelijk, familie, moeder- en vaderschap. Deze Culturele Revolutie heeft een naam: *Gender Mainstreaming*.’ (Gabriele Kuby)

‘Gender mainstreaming’ betekent, vrij vertaald, ‘geslacht (of sekse) hoofdstroming’. Het is een uitdrukking waarmee wordt bedoeld dat alles in het leven in zijn ruimste zin op slechts één manier moet worden benaderd en dat is die van absolute gelijkheid van ieder mens. In de filosofie die hierachter zit, wordt alles wat de specifieke identiteit als man of vrouw ondersteunt, zoals taal, taakverdeling, gedrag, typisch speelgoed voor jongens en

meisjes als 'seksistisch' en 'discriminerend' verguisd. Kinderen moeten volgens dit concept geslachtsneutraal worden opgevoed en bestaand zogenaamd 'stereotiep gedrag' – jongens spelen met auto's, meisjes met poppen – moet worden afgeleerd. Dit wordt 'undoing gender' genoemd, wat vertaald neerkomt op 'het ongedaan maken van het geslacht'.

Het einde van M/V

In het RD van 1 juni 2016 staat in een artikel over gender mainstreaming. Enkele citaten daaruit verduidelijken wat er achter schuilgaat:

De 'moeder' van het feminisme, Simone de Beauvoir, zei het al in 1949 in haar boek 'De tweede sekse': 'Je wordt niet als vrouw geboren, je wordt tot vrouw gemaakt.' Tegen die achtergrond kiezen veel ouders vandaag voor een geslachtsneutrale opvoeding.

In Zweden spreken de leiders van een groep vooruitstrevende crèches de kinderen aan met 'vriendjes'. Het gebruik van 'jongen' of 'meisje' is taboe. De leiders spreken ook niet over 'hij' of 'zij', maar gebruiken een nieuw onzijdig woord in het Zweeds.

Geslacht is vandaag een zelfgekozen identiteit. Om op het geboortekaartje te spreken van een zoon of dochter, is volstrekte willekeur, zegt de genderbeweging.

Volgens Gabriele Kuby spiegelt de genderbeweging vrijheid voor, maar brengt ze slavernij. 'Het is een frontale aanval op het gezin en op het moederschap. Door de gedwongen seksualisering via het onderwijs op Duitse scholen zien we ook een aanval op de kindsheid. Het is het ergste wat er bestaat. Het resultaat is een demografische crisis.'

Het nieuwe denken

Christenen en niet-christenen hebben eeuwenlang in alle culturen geloofd en geloven nog dat er een mannelijk en vrouwelijk geslacht is. De gender mainstreambeweging wil ons inprenten dat we moeten leren ‘omdenken’, want dit verschil in geslacht of sekse, of in elk geval onze waarneming daarvan, is aangeleerd. Daarom moeten we afstand doen van de traditionele ideeën van de man en vrouw. Gender wordt niet zozeer biologisch, maar *social* bepaald. Je wordt niet als vrouw of man geboren, maar tot man en vrouw door je omgeving gemaakt, zeggen ze.

Dit ‘nieuwe denken’ is ook doorgedrongen in de christenheid. Christenen voor wie Gods Woord niet de absolute waarheid is, zijn en worden erdoor beïnvloed. Andreas Steinmeister geeft daarvan in zijn boek *Die Geschlechterordnung – eine kulturelle Konstruktion oder Absicht des Schöpfers? – Wohin führt der evangelikale Trend?* (De geslachtelijke orde – een culturele constructie of de bedoeling van de Schepper? – Waar leidt de evangelische trend heen?) een duidelijk voorbeeld. Het is weliswaar ontleend aan de Evangelische Kerk van Duitsland, maar het geldt in dezelfde mate voor de ‘mainstream’ van de Nederlandse christenheid:

Gezien de ‘diepe sociale en culturele veranderingen’ wordt ook ‘de kerk uitgenodigd’ om het gezin opnieuw te doordenken en de veelvoud aan nieuwe diverse particuliere levensvormen zonder vooroordeel te erkennen en te ondersteunen. Deze erkenning moet echter niet slechts worden opgevat als een aanpassing aan nieuwe gezinswerkelijkheden, maar als een ‘normatieve oriëntatie’. [...] ‘De traditionele modellen houden geen stand meer in de uitdagingen van de economie en de samenleving, en ook niet in de uiteenlopende verwachtingen van de gezinnen.

Het is in het licht van wat we al in Gods Woord hebben gezien, duidelijk dat Gods Woord hier wordt gemanipuleerd. Voor wie buigt voor Gods Woord is verder commentaar overbodig. Voor wie door dit denken is gewicht, klinkt de oproep: “[Terug] naar

de wet en het getuigenis! Als zij niet overeenkomstig dit woord spreken, zal er voor hen geen dageraad zijn" (Js 8:20).

Waardering van het verschil

Terug naar het door God gemaakte verschil. Het is belangrijk dat de vrouw zichzelf leert kennen en aanvaarden. Even belangrijk is het dat de man zijn vrouw leert kennen en aanvaarden zoals zij is. Hij mag zelfs verder gaan dan kennen en aanvaarden. Hij zal ertoe moeten komen haar te *waarderen* in haar anders zijn. Die waardering zal een grote stimulans voor haar zijn en zij zal er geen moeite mee hebben anders te zijn dan de man.

Het mag de vrouw duidelijk worden gemaakt, haar mag het gevoel worden gegeven, dat ze niet gelaten hoeft te accepteren dat ze vrouw is, maar dat ze een uniek maaksel van de Schepper is. Ze mag dat in haar hele bestaan, in haar gedrag en uiterlijk, laten zien. Het gaat er dus om dat man en vrouw elkaar leren kennen. De man moet zijn vrouw liefhebben en geduld en begrip tonen. Voor de vrouw is het van belang dat zij positieve, bijbelse gedachten ontwikkelt over zichzelf en haar man.

Verstand krijgen van zijn vrouw

Een van de opdrachten voor de man ten aanzien van zijn vrouw is om verstand van haar te krijgen. Petrus schrijft daarover in zijn eerste brief: *"Mannen, evenzo, woont bij hen met verstand als bij een zwakker vat, het vrouwelijke, en bewijst hun eer, omdat ook zij mede-erfgenamen van de genade van het leven zijn, opdat uw gebeden niet verhinderd worden" (1Pt 3:7)* De man kan zijn vrouw eer bewijzen door zijn best te doen haar te leren begrijpen.

Dat is voor een man een hele klus. Hij kan verstand hebben van alles en nog wat. Helaas moet worden gezegd dat heel wat mannen meer verstand hebben van hun auto of van hun computer dan van hun vrouw. Het vraagt inspanning om ergens verstand van te krijgen. Als de man zich ervoor inzet om zijn vrouw te

leren begrijpen, zal dat het leven voor de vrouw heel wat aangenamer maken, dan wanneer de man haar steeds verwijten maakt over haar gedrag en manier van reageren.

Natuurlijk is het ook zo, dat een vrouw moet leren haar man te begrijpen. Zij moet ook leren hoe haar man in elkaar zit, waar zijn belangstelling naar uitgaat en waarom, zodat zij daarin kan gaan delen en hem erin kan steunen. Man en vrouw zullen in dit leerproces steeds meer op elkaar ingespeeld raken en een steeds harmonieuzere eenheid vormen.

9. Zes pijlers voor een gelukkig huwelijk

1. Trouw

Het kan nuttig zijn een paar pijlers te noemen die kunnen bijdragen aan de verrijking van het huwelijk. De eerste pijler is trouw. Trouw is de basis van een gelukkig huwelijk. Het woord trouw is afgeleid van 'trouwen'. Trouwen en trouw horen bij elkaar. Zonder absolute, levenslange trouw is het niet mogelijk een gelukkig huwelijk te hebben. Trouw is de grondslag en daarop kan het huwelijk gaan bloeien. Absolute trouw biedt zekerheid en bescherming van het huwelijk.

Vooral de man loopt gevaar zich open te stellen voor ontrouw, wat vaak begint met andere vrouwen meer dan gewone aandacht te geven. Dat gebeurt helaas nogal eens, ook in gevallen dat iemand met zijn eigen vrouw toch een goede huwelijksrelatie heeft. Wat kunnen mannen attent zijn voor vrouwelijke collega's. Hoe wordt hun ijdelheid gestreeld als die vrouwen laten blijken dat ze die aandacht waarderen. Ook de vrouw die thuis niet de noodzakelijke aandacht van haar man krijgt, is gevoelig voor belangstelling van een attente collega. In dergelijke gevallen zie je hoe de eerste stappen op de weg van ontrouw worden gezet. De begeerte naar het ongeoorloofde breekt zich langzaam baan.

De man is vaak de hoofdschuldige. Niet voor niets richt de Heer Jezus richt Zich tot de man, als Hij zegt: *“Maar Ik zeg u, dat ieder die een vrouw aanziet om haar te begeren, al overspel met haar heeft gepleegd in zijn hart” (Mt 5:28)*. Hij geeft direct in het volgende vers aan dat met die begeerte korte metten moet worden gemaakt: *“Als nu uw rechteroog u een aanleiding tot vallen is, trek het uit en werp het van u; want het is nuttig voor u, dat één van uw leden vergaat en niet uw hele lichaam in de hel wordt geworpen” (Mt 5:29)*.

Als je merkt dat je in je denken en houding ten opzichte van iemand van het andere geslacht verder bent gegaan dan geoorloofd

is, verander je houding dan radicaal. Bespreek deze dingen met je vrouw. Bid er samen voor. Wijd je met nog meer inzet aan je vrouw.

2. Beheers je denken

Komt wel eens de gedachte op om aan een nieuwe relatie te beginnen? Neem zo'n gedachte dan ogenblikkelijk gevangen en breng die bij Christus en onderwerp je denken aan Hem (2Ko 10:5). Zulke gedachten zijn influisteringen van de duivel. Geef hem geen kans. Veroordeel de gedachte aan ontrouw. Wees radicaal. Deze verdorven vorm van denken ontstaat vaak door wat we zien of horen. Niet dat we daaraan altijd kunnen ontkomen, maar het denken wordt vergiftigd als we ons ervoor openstellen.

Zijn er niet veel mannen die naar televisieprogramma's kijken waar met huwelijksrouw wordt gespot? En is het geen bekend gegeven dat heel wat mannen stiekem erotische sites op internet bezoeken? Alles, tot de verderfelijkste zonde toe, ligt tegenwoordig letterlijk binnen handbereik: met een enkele vingerbeweging, een druk op de (muis)knop of een aanraking van het scherm, worden we de wereld in al zijn aantrekkelijkheid en verdorvenheid binnen gevoerd.

We moeten ons omdraaien als we iets onder ogen krijgen waardoor begeerte kan ontstaan. Eruit met die video, die dvd of dat boek, gooi weg dat spul waarin dingen voorkomen die je gedachten bevuilen. Weiger om toe te geven aan de verleiding. Als de verleiding aandringt, denk dan aan de Heer Jezus. Citeer hardop bijbelverzen. De satan legt het alleen af tegen Christus en Gods Woord. Als voor jou hier een verzoeking ligt, beantwoord deze verzoeking dan met de woorden van de Heer Jezus: *"Ga weg, satan, want er staat geschreven: 'De Heer, uw God, zult u aanbidden en Hem alleen dienen'"* (Mt 4:10).

3. Ontvlucht de hoererij

Denk niet dat je sterk, of heilig, of geestelijk genoeg bent, zodat je niet verleid zou kunnen worden. Ook mensen die de Bijbel goed kennen, zijn tot overspel en erger gekomen, omdat ze de illusie hebben gekoesterd dat zij hun begeerten wel de baas zijn. Ze hebben gedacht: 'Ik hoef niet te vluchten; ik bezwijk niet, want ik kan dit wel aan.' Pas op! Het is een valse redenering. De begeerte is sterker dan al onze goede bedoelingen bij elkaar.

Tegen begeerten vechten helpt niet en draait erop uit dat aan de begeerten wordt toegegeven. Het enige wat helpt, is vluchten, vluchten tot de Heer Jezus, vluchten in Zijn bescherming. Vluchten is geen teken van zwakheid, maar van karakter en kracht. Neem een voorbeeld aan Jozef. Dag aan dag wil de vrouw van zijn baas hem verleiden om met haar naar bed te gaan (Gn 39:10). Jozef is een knappe jongeman, die ook zijn gevoelens heeft. Maar hij weigert met de woorden: "*Hoe zou ik dan dit grote kwaad kunnen doen en zondigen tegen God?*" (Gn 39:9). Als zij hem ten slotte vastgrijpt en hem tot seksuele omgang wil dwingen, vlucht Jozef naar buiten (Gn 39:12).

Hij doet het enige wat hem voor zonde kan bewaren: vluchten. Hij brengt in praktijk waartoe wij in het Nieuwe Testament worden opgeroepen: "*Ontvlucht de hoererij!*" (1Ko 6:17). Deze oproep geldt voor getrouwen en ongetrouwen.

4. Open zijn

Als trouw de basis van het huwelijk is, verbergen man en vrouw niets voor elkaar. Zeg je partner alles wat je bezig houdt, waar jij het moeilijk mee hebt, maar ook waarvoor jij je wilt inzetten. Ga dat delen met elkaar, wees daarin open naar elkaar toe. Het mag niet zo zijn dat een vrouw moet raden waarmee haar man zich bezig houdt, wat er in hem omgaat. Waar is dan de eenheid gebleven? Na verloop van tijd, als het voor elkaar verstoppertje spelen lang genoeg heeft geduurd, wordt op een schokkende ma-

nier met de harde werkelijkheid geconfronteerd: de ander gaat er vandoor.

Daarom nog eens: open je hart naar de ander toe en luister als de ander zich voor jou opent. Dat kan misschien even schrikken zijn, maar je zult verstedd staan van de resultaten. Nooit heeft iemand spijt gehad van het zich openstellen voor de ander. Integendeel, de verzuchting is bijna altijd: had ik het maar eerder gedaan. Zorg ervoor dat het niet zover komt.

5. Gesprek

Daarom wil ik wijzen op een zeer waardevol facet in een huwelijk en dat is het gesprek. Het gesprek overtreft het facet seks. Blijf met elkaar in gesprek. Als de man wat gesloten is, laat de vrouw dan het nodige doen om hem ertoe te brengen zijn innerlijk onder woorden te brengen, zich uit te spreken. In het algemeen heeft een vrouw meer behoefte aan communicatie dan een man. Al heeft de man die behoefte niet zo sterk, dan moet hij toch de noodzaak ervan (gaan) inzien. Het gesprek is van onschatbare waarde. Pas op voor vijandige stiltes, ze zijn dodelijk. Houd het gesprek open.

Er zijn heel wat huwelijken die na ongeveer vijfentwintig jaar alsnog stuk gaan. Dat is vaak het moment waarop de kinderen de deur uit zijn. Man en vrouw komen plotseling tegenover elkaar te zitten en ontdekken ineens dat ze elkaar niets meer te vertellen hebben. Wat hen aan elkaar heeft gebonden, zijn de kinderen. Nu die van het dagelijks toneel zijn verdwenen, is daarmee ook alle communicatie verdwenen. Ze zijn min of meer op elkaar uitgekeken. Daarom is er iets wat nog erger is dan een slecht huwelijk en dat is een saai huwelijk, een huwelijk waaruit elke communicatie weg is.

Een ongelovige collega heeft eens tegen mij gezegd, dat het grootste probleem waardoor er spanningen in de huwelijken ontstaan het communicatieprobleem is. Dat heeft hij niet met zijn vrouw. Hij en zijn vrouw hebben elkaar altijd wat te vertellen. Hij begrijpt niet dat je als man en vrouw zomaar langs elkaar heen kunt

leven. Ook volgens hem moet, wanneer je elkaar niets meer te vertellen hebt, het huwelijk wel stuk gaan.

6. Gods Woord en gebed

Het Woord van God, de Bijbel, is van onschatbare waarde voor het huwelijksleven. Zonder het dagelijks samen luisteren naar wat de Heer te zeggen heeft en Hem te zoeken in het gebed, ontbreekt de belangrijkste factor in het huwelijk: God. Man en vrouw, met God erbij met Wie zij in gemeenschap mogen leven, geeft een samenlevingsverband dat alle stormen kan trotseren. Het is een *“drievoudig snoer”*, dat *“niet snel gebroken”* wordt (Pr 4:12). Doen zich problemen voor, dan kunnen ze die in het gebed aan God vertellen en aan de hand van Zijn Woord trachten op te lossen. Ook als er van problemen geen sprake is, is het een rijkdom te leven in het besef dat Hij overal bij betrokken wil zijn. Het geeft het huwelijk zijn werkelijke waarde en vreugde.

10. Het gezin

Het Vaderhuis

Het huwelijk is een instelling van God. Dat is wel duidelijk. Het is de intieme sfeer die Hij creëerde waarbinnen mag worden genomen van de seksualiteit als een gave van Hem. En dat niet alleen. Het huwelijk is ook de enige en tevens ideale relatievorm waarbinnen kinderen geboren kunnen worden. De geborgenheid van een vader en moeder die elkaar trouw hebben beloofd en elkaar trouw zijn, is voor een kind de ideale sfeer om op te groeien en tot volle ontplooiing te komen.

God heeft niet alleen het huwelijk bedacht, Hij is ook de Ontwerper van het gezin. Het huwelijk is een beeld van hemelse dingen, van Christus en Zijn gemeente. Ook het gezin is een beeld van hemelse dingen. De verhoudingen in het gezin zijn bedoeld om op aarde de verhoudingen tussen de hemelse Vader en Zijn kinderen te weerspiegelen. Het gezin mag iets weergeven van het Vaderhuis.

Evenals bij het huwelijk doet de satan er alles aan om gezinnen te verwoesten. Hij haat elke uitbeelding van Gods liefde op aarde. Daarom heeft hij zoveel baat bij het samenwonen als surrogaat van het huwelijk. Het voorrecht om iets van de vertrouwelijkheid en geborgenheid het Vaderhuis te mogen weerspiegelen, ontbreekt bij het samenwonen.

Kinderwens

Bij samenwoners ontbreekt veelal de wens om in hun relatie kinderen te hebben. Aan samenwonenden is gevraagd waarom zij voorlopig kinderloos willen blijven. De ondervraagden geven als argumenten onder andere dat ze zich te jong vinden dat ze zich dan te gebonden voelen, dat ze eerst van het leven willen genie-

ten, studeren, elkaar beter leren kennen, of dat ze er (nog) geen behoefte aan hebben. Als argumenten voor een blijvende kinderloosheid zijn gegeven: de onzekerheid van de relatie, de beperking van de bewegingsvrijheid, financiële overwegingen.

We hebben al geconstateerd dat dit past in het denken en leven van de hedendaagse mens, die alleen uit is op bevrediging van de eigen, egoïstische wensen. Zo denkt en leeft de mens die zich van God en Zijn opdracht niets aantrekt, er niet eens naar vraagt, mogelijk er zelfs helemaal niets van weet. Mede vanwege deze laatste mogelijkheid is dit boekje geschreven. Mensen weten niet meer wat God heeft gezegd. Daardoor hebben ze geen zicht op de ware bedoeling van de aspecten van het leven waarover het in dit boekje gaat en de zegen die daaraan verbonden is.

Het al eerder genoemde gezinsrapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2011) vermeldt ook iets over het uitstellen van het huwelijk en het moederschap: 'In het Onderzoek Gezinsvorming van het CBS is aan vrouwen zelf gevraagd waarom zij het moederschap uitstellen. De belangrijkste reden die genoemd wordt, is 'om eerst nog van de vrijheid te genieten'; een op de vijf vrouwen geeft dit als reden aan (CBS 2009a). Een bijna even groot deel geeft aan nog geen (geschikte) partner te hebben gevonden. Voor een op de tien vrouwen is de carrière of het opdoen van werkervaring de belangrijkste reden. Deze reden wordt vaker genoemd door hoogopgeleide vrouwen (17%) dan door laag- of middelbaar opgeleide vrouwen (4%). Ook geven vrouwen redenen aan om het moederschap uit te stellen die te maken hebben met de partner. Bijna 10% geeft aan dat de relatie nog onzeker was en in bijna 5% van de gevallen blijkt de man het nog te vroeg te hebben gevonden om een gezin te stichten.'

In het vorige gezinsrapport (1997) wordt gewezen op de risico's van het uitgestelde moederschap. 'De keuze voor uitstel van moederschap kan ongewild overgaan in definitieve kinderloosheid. Voor veel vrouwen die uiteindelijk wel een kind wensen, is dat een grote teleurstelling, die het welzijn ernstig aantast.' Waarvan acte!

Kinderen horen erbij

Huwelijk en gezin zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Het krijgen van kinderen hoort er helemaal bij. Het is bij jonggehuwden niet meer vanzelfsprekend om er vanaf de trouwdag naar uit te zien dat God de geslachtsgemeenschap zal zegenen met het geven van kinderen. En dat terwijl we kinderen mogen zien als “*het eigendom van de HEERE*”, en “*de vrucht van de schoot*” als een beloning (Ps 127:3).

Over het wachten met het krijgen van kinderen staat in het gezinsrapport van het SCP 2011: ‘Tot ver in de jaren zestig van de vorige eeuw was het krijgen van kinderen een vanzelfsprekend onderdeel van het huwelijksleven. De meeste mensen besloten na een verloving te gaan trouwen en de wens om kinderen te krijgen werd maar zelden ter discussie gesteld (Beets 2008). Als je trouwde kwamen de kinderen ‘vrijwel vanzelf’. Pas als er kinderen waren, was het huwelijk compleet. Geboorteregeling werd na de jaren zestig gemeengoed en door de effectieve toepassing van anticonceptiemiddelen kon het vruchtbaarheidspatroon veranderen. Het maakte de weg vrij voor uitstel of zelfs afstel van het krijgen van kinderen (De Graaf 1998).’

Bij mensen die gaan samenwonen is er meestal geen besef dat seksualiteit door God behalve om van te genieten ook als middel tot voortplanting is gegeven. Kinderen krijgen is geen ‘lastig’ neveneffect van seksualiteit, maar uitdrukkelijk daarbij inbegrepen. Zij die van huis uit beter zouden moeten weten, negeren God hierin eenvoudig. Is men eenmaal van plan om kinderen ‘te nemen’, dan zie je soms dat men alsnog gaat trouwen. Men voelt veelal aan dat het getrouwd zijn de kinderen meer bescherming biedt dan het losse verband van samenwonen, maar ook die aanvoeling wordt steeds minder.

In het voorgaande spreek ik alleen over mensen die geen kinderen *willen*, die *bewust* kinderloos blijven. Ik heb het niet over echtparen die graag kinderen gekregen zouden hebben, daar vaak om hebben gebeden, maar aan wie God de kinderzegen onthoudt. De bedoeling die God daarmee heeft, is voor elk onvrijwillig kinder-

loos echtpaar anders. Er zijn kinderloze echtparen die tot grote zegen voor kinderen zijn geweest, bijvoorbeeld door adoptie en kinderwerk.

Ontbinding van het gezin, gevolgen voor de kinderen

Het aantal standaardgezinnen – vader, moeder en kinderen – neemt steeds verder af. Vier van de tien baby's die in 2007 zijn geboren, hebben ouders die niet zijn getrouwd. Van de eerstgeborenen heeft zelfs de helft een niet-getrouwde moeder en dat is tweemaal zoveel als tien jaar geleden. Dat blijkt uit cijfers die het Centraal Bureau voor de Statistiek onlangs publiceerde. In 1990 heeft nog maar een op de tien pasgeborenen ouders die niet zijn getrouwd. De stijging komt volgens het CBS door de sterke toename van het aantal niet-gehuwde samenwonenden.

Het CBS publiceert op 4-9-2008: 'Zowel het aandeel nooit gehuwde als gescheiden alleenstaande ouders is in 2008 fors hoger dan in 1995. Na een (echt)scheiding blijven de kinderen doorgaans bij de moeder wonen. In totaal wonen er 356 duizend kinderen bij een gescheiden alleenstaande ouder, 15 procent van de kinderen woont bij de vader en 85 procent bij de moeder. De helft van de alleenstaande moeders heeft slechts één kind bij zich wonen, van de alleenstaande vaders heeft driekwart één kind thuis.'

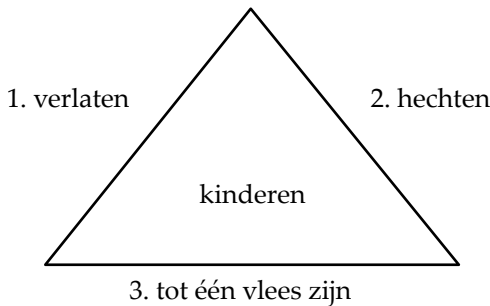
Mijn vrouw is een keer thuisgekomen na het boodschappen doen met een 'Tsjakka!, het jeugdblad van Boodschappen' (nr. 3, april 2003). In een eerder nummer is een oproep gedaan aan kinderen van gescheiden ouders om te schrijven hoe ze dat beleven. In het nummer dat mijn vrouw heeft meegenomen, staat een aantal van die brieven. Kinderen schrijven dat ze het erg vinden, erom moeten huilen, jaloers zijn op hun vriendjes van wie het gezin intact is.

De redactie van het blad reageert erop: 'Je hebt nu twee kamers en er is rust gekomen in huis.' 'Gelukkig heeft je moeder weer een leuke vriend.' 'Als je er goed over nadenkt, ontdek je in de loop van de tijd dat het tóch beter is zo. Voor iedereen, ook voor de

kinderen.' Wat een mistroostige 'troost'! Arme kinderen. Ze krijgen een fopspeen en worden voor de gek gehouden met niets anders dan drogredenen en leugens. *"Wie echter een van deze kleinen die in Mij geloven, een aanleiding tot vallen is, het zou nuttig voor hem zijn dat een molensteen om zijn hals werd gehangen en hij in de diepte van de zee zou zinken. Wee de wereld vanwege de aanleidingen tot vallen! Want het is noodzakelijk dat de aanleidingen tot vallen komen; wee evenwel die mens door wie de aanleiding tot vallen komt!"* (Mt 18:6-7).

Een beschermende driehoek

Als we binnen de sfeer van het huwelijk denken aan het krijgen van kinderen, begrijpen we dat kinderen de vrucht zijn van de innige liefde tussen de ouders. Het is een onrecht ten opzichte van de kinderen hen te verwekken buiten de volgende driehoek. De zijden van de driehoek zijn de aspecten die, zoals we al hebben gezien, een huwelijk tot een huwelijk maken:

Uitsluitend binnen deze driehoek is, naar Gods gedachten, plaats voor kinderen. We zien ze dan als geboren uit een lichamelijke vereniging van man en vrouw, omgeven door de liefde en de zorg van de ouders, en beschermd en beschermd door de huwelijksband.

Geen kinderen willen

Door het gebruik van allerlei voorbehoedmiddelen is de beleving van de seksualiteit losgekoppeld van het krijgen van kinderen. De

eerste keer dat God over de betekenis van de seksualiteit spreekt, is dat met het oog op het krijgen van kinderen (*Gn 1:27*). Het is zeker zo, dat seksualiteit *niet alleen* gericht is op het krijgen van kinderen, maar in het huidige geestelijke klimaat is seksualiteit wel bijna uitsluitend een genotmiddel geworden, zonder enige relatie tot het krijgen van kinderen. En dat het huwelijk de enige sfeer is waarbinnen seksualiteit beleefd mag worden, wordt in de breedte van de maatschappij als ouderwets beschouwd.

Wie zijn best doet (voorlopig) geen kinderen te krijgen, gaat voorbij aan wat God erover heeft gezegd. In *1 Timotheüs 5:14* lezen we daar nog de volgende, indirecte, aanwijzing over: *“Ik wil dan dat jongere weduwen trouwen, kinderen krijgen, ...”* Trouwen en kinderen krijgen worden hier in één adem genoemd.

Gods opdracht

Als je trouwt, begin je met de vorming van een gezin en stel je je in principe open voor het krijgen van kinderen. Het verlangen naar kinderen is een verlangen dat God Zelf bij de schepping in de mens heeft gelegd. Dat verlangen kan gedood worden of op een zijspoor worden gerangeerd, als je je niet voortdurend door het Woord van God laten doorlichten om zo de invloed van de tijdgeest te kunnen ontdekken en te weerstaan. Het je bewust afsluiten voor het krijgen van kinderen vanaf het moment dat je getrouwd bent, of dat nu voor een poosje is of definitief, is onbijbels.

Hierbij denk ik niet aan gevallen waarin een duidelijke medische reden aanwezig is. Nee, het gaat om gevallen waarbij men normaliter gewoon kinderen kan krijgen, maar waarvoor men zich om zelfzuchtige redenen (voorlopig?) afsluit. Wie niet toe is aan het krijgen van kinderen, kan beter wachten met trouwen, want kinderen krijgen hoort bij trouwen. Soms wordt als argument gebruikt dat men tijd wil nemen elkaar eerst beter te leren kennen. Maar juist ook het samen hebben van kinderen helpt om elkaar beter te leren kennen.

Zorg voor het gezin

Wie als man bijvoorbeeld nog niet in staat is zijn gezin naar behoren financieel of mentaal te verzorgen moet daarvoor eerst zorgen: *“Regel uw werk buiten en maak het op de akker voor u gereed, en bouw daarna uw huis”* (Sp 24:27). Zorg eerst voor een baan met een inkomen en dan kun je trouwen, ‘je huis bouwen’. Dat is Gods orde. God zal zeker ook voorzien in een mogelijkheid om te trouwen als iemand *onvrijwillig* werkloos is.

Tegenwoordig denken jongeren soms gerust te kunnen trouwen als er wat financiële middelen zijn, een studiebeurs of zo. Ze maken zich in het geheel niet druk over de eventuele geboorte van kinderen. Immers, de noodzaak om te wachten met trouwen met het oog op het krijgen van kinderen is niet aanwezig, omdat voorbehoedmiddelen onbepaald verkrijgbaar zijn. Wie zo denkt, brengt een niet gerechtvaardigde scheiding aan tussen seksualiteit en het krijgen van kinderen. God heeft het krijgen van kinderen als een aparte opdracht aan Adam en Eva gegeven om ook daaraan te voldoen.

Góds doel

Het verlangen naar kinderen is door God gegeven. We zien dit verlangen bij alle Godvrezende vrouwen in de Bijbel. Het is waar: door kinderen word je minder vrij om te gaan en te staan waar je zou willen. Zeker brengt het opvoeden van kinderen zorgen en vermoeidheid met zich mee, want het vraagt een continue inzet.

Wanneer we echter weten en ons steeds realiseren dat het de kinderen zijn die God in Zijn genade heeft gegeven (zie Gn 33:5), motiveert dat enorm om aan deze opdracht te voldoen. Kinderen worden aan ouders toevertrouwd om ze op te voeden voor Hem, zodat ze eeuwig tot Zijn eer zullen zijn, bij Hem in Zijn Vaderhuis. Is het geen geweldig voorrecht dat God ons wil inschakelen om dat voornemen te realiseren?

Andere publicaties

Op de website www.oudesporen.nl staan onder 'Publicaties Ger de Koning' de volgende publicaties:

- De serie 'Toegelicht en toegepast', een commentaarreeks van de bijbelboeken van het Oude Testament.
- De Zie-serie, een commentaarreeks van de bijbelboeken Mattheüs tot en met Handelingen.
- De 'Rotsvast-serie', een commentaarreeks die tot doel heeft hen die jong zijn in het geloof te helpen bij het lezen en leren begrijpen van Gods Woord. De serie omvat een verklaring van de nieuwtestamentische bijbelboeken vanaf de *brief aan de Romeinen* tot en met de *Openbaring*.
- Publicaties over diverse onderwerpen.

Alle commentaren en publicaties zijn vrij te downloaden als PDF bestand en als e-book. Als er een ISBN wordt vermeld, kunt u het boek ook als paperback bestellen. Dat kan door op het betreffende ISBN te klikken. U komt dan op de site van de uitgever: www.uitgeverijdaniel.nl . Bestellen kan ook via de christelijke boekhandel.

Van diverse commentaren en publicaties zijn op de bovenaan genoemde website in meerdere talen beschikbaar en vrij te downloaden:

- Engels: English publications Ger de Koning
- Duits: Deutsche Publikationen Ger de Koning
- Diverse talen: 'Other languages'